БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 5 (1525) | 8 январь, жума, 1960 йил. | Баҳоси 20 тийин.

ПЛЕНУМ ҚАТНАШЧИЛАРИ ҲИСОБ БЕРМОҚДА

Унутиб бўлмайди, олтин дамларни

Москва, Кремль. Н. С. Хрушчев ва Турсуной Охунова ўртоқлар қўл қисишиб сўрашмоқдалар.
В. Савостьянов ва В. Егоров, фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

Кўпдан орзиқиб кутилган кун ҳам етиб келди. Турсуной улуғ даргоҳ — жаҳонга бахт ва адолат нурини сочиб турган жонажон Москва қучоғида! Бу ерга биринчи дафъа қадам қўйган кишининг ҳис-ҳаяжонини, юрак тўлқинларини тўла-тўкис баён қилиш қийин, албатта. Ўзбек қизи узоқ-узоқларга бутун меҳри-муҳаббати билан нигоҳ ташлар экан, юзларига табассум ёйилди, кўзларида севинч ёшлари пайдо бўлди.

— Меликўзи ака, — деди ниҳоят у ўз касбдошига, — сизнинг ҳам Москвага биринчи келишингизми?

— Ҳа синглим, биринчи келишим. Илгарилари ҳамиша Москва бизнинг қалбимизда эди, энди биз унинг она меҳри каби иссиқ қучоғидамиз.

Шу пайт гапга Ғанишер ака аралашди. Ахир у шу улуғ даргоҳга бир неча бор таклиф қилинган, Катта Кремль Саройида ўтказилган улкан йиғинларнинг иштирокчиси бўлган киши эмасми, шунинг учун ҳам Москванинг таърифини қилиб сўзлай кетди.

— Ҳали шаҳарнинг бир чеккасидамиз, эҳҳе, сайр қилиб айланганимизда кўрасизлар, метро, ҳалиги эришган ютуқларимизни намойиш қилиб кўрсатувчи виставка, неча ўн қаватлик дорилфунун, ҳа, ҳаммасини кўрамиз...

Турсуной Москвада кўрган-билганларини, Катта Кремль Саройида партия Марказий Комитети Пленуми ўртага ташлаган масалаларни жонажон колхозида ўз ҳамқишлоқларига сўзлаб берар экан, гапни ана шундан бошлади.

— Пленумда ҳамма гап сиз билан бизнинг ҳаётимизни янада фаровонлаштириш тўғрисида борди, — деди у. — Ватанимиз тинч бўлсин, обод бўлсин, халқимиз тўқ, бадавлат, ҳеч нарсага зориқмайдиган бўлсин. Ҳа, ўртага шундай шиор ташланди. Пахта ҳосилдорлигини тинмай ошириб борайлик, хирмонимиз йилдан-йилга баракали бўлаверсин, гўшт, сут, ёғ сероб бўлсин, Пленумда шундай деб қарор қилинди, — сўзида давом этди Турсуной, — бунинг учун пахтачиликда механизацияни кенг қўлланишимиз керак, сигирларимиз серсут, молларимиз бўрдоқи бўлсин десак, ем-хашакдан толиқтирмайлик, кийганимиз, шоҳи-атлас бўлсин десак, пиллачиликни ривожлантирайлик. Мана шуларнинг ҳаммасини бажо келтирадиган, қойил қилиб ўрнига қўядиган сиз билан биз.

Гап шу ерга келганда Турсуной бир зум ўйланиб қолди. Йигирма бешинчи декабрь унинг хотирасидан ҳеч қачон ўчмайдиган олтин дам қалбини тўлқинлантириб, фикрини чулғаб олди чамаси.

Ҳа, Пленум қатнашчиси Турсунойга сўз берилган эди ўшанда. У Кремль минбарига қандай қилиб чиқиб қолганлигини ҳам сезмай қолди. Аъзойи-баданини кучли ҳаяжон босди. Президиумда партия ва ҳукуматимизнинг раҳбарлари ўтиришибди. Мамлакатимизнинг энг илғор кишилари, қишлоқ хўжалигининг азамат новаторлари — ҳамманинг кўзи шу қизга тикилган, ҳамманинг диққат-эътибори шу пахтазор лочинида!

— Ўртоқлар! Қимматли Никита Сергеевич! — Турсунойнинг овози ҳашаматли Кремль Саройидан жаранглаб эшитилди.

— Тошкент область Чиноз районидаги Киров номли қишлоқ хўжалик артели колхозчилари номидан Сизга, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоларига ва Пленумнинг барча қатнашчиларига қизғин салом топширишимга рухсат этгайсиз!..

... — Мен механик-ҳайдовчиларнинг республика съездида, — энди ўзини анча тутиб олган Турсуной сўзида дадил давом этди, — 100 тонна пахта териш мажбуриятини олдим. Янги ХВС-1,2 машинасида 210 тонна пахта тердим. Мен ана шу машина билан кунда 6—8 тоннадан пахта тердим, илгари бундай миқдордаги пахтани 100 колхозчи терар эди.

Шунда ўртоқ Никита Сергеевич «Бир киши 100 кишининг ишини қилади, офарин!» деб Турсунойни чин юракдан қутлади...

Турсунойнинг Москва таассуротларини қунт билан эшитиб ўтирган ҳамқишлоқлари унга аллақандай ҳурмат билан боқиб туришар экан, моҳир механизатор сўзида давом этди.

— Мен бундай бахтга сизлар туфайли, аҳил коллектив ҳаёт туфайли эришдим ва яна сиз ҳамқишлоқларимга суянганим ҳолда Пленум қатнашчиларини ишонтириб, 1960 йилда бригада бошлиғи бўлиб ишлайман, 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштирамиз, бунинг учун квадрат-уялаб чигит экиб, ғўзани кетмонсиз парвариш қиламиз, бир центнер пахтанинг таннархини 80—90 сўмдан оширмаймиз. мен ўзим мавсумда машинам билан 250 тонна пахта тераман, шу билан бирга ўз дугоналаримдан механик-ҳайдовчи шогирдлар етиштираман, дедим ишончим зўр. Бизнинг орамизда менга эргашадиган опа-сингиллар топилади!

— Албатта топилади, биз тайёрмиз, — залдан — йиғилганлар орасидан ана шундай дадил жавоблар эшитилди. Бу юрак сўзларини Турсунойнинг дугоналари Насиба Саидхўжаева, Турсуной Йўлдошева, Робия Хўжаева, Дарихо Йўлдошевалар бир оғиздан айтишган эди.

Турсуной ўз сўзининг охирида яқингинада газеталарда эълон қилинган менинг шарафли бурчим, деб ёзган хатини эслатиб ўтди.

— Бригадамизнинг 12 азамати ана шу фикримни тўла маъқуллашган, мен уларга ишонамаи. Бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилсак, юзимиз ёруғ бўлади!

Йиғилишдан кейин бошланган ўйин-кулги, шўх қўшиқлар садоси алла маҳалгача тингани йўқ. Турсуной ташқарига чиққанида қиш ҳавоси мусаффо эди. Кўкда юлдузлар чарақларди. У умр йўлдоши Султон билан бирга уйга йўл олди.

Эр-хотин хурсанд қадам ташлар экан, Турсунойнинг ҳаёллари уни яна узоқларга етаклаб кетди. Кремль Саройида наманганлик Меликўзи Умрзоқов, новатор Валентин Тюпко билан бирга эл оқсоқоли ўртоқ Ворошиловдан «Олтин юлдуз» олаётган унутилмас соатни эслади. Ишларингизга муваффақият тилайман, соғ, бардам бўлинг, деди ўртоқ Ворошилов. Сиз ҳам соғ ва бардам бўлинг, ўртоқ Ворошилов, деди Турсуной. Ҳа, бу унутиб бўлмайдиган олтин дамлар эди.

У. ЖОНГИТОВ,
Чиноз районидаги Киров номли колхоз.

ТУРСУНОЙ ва ҒАНИШЕРЧИЛАР ҳаракатига—кенг йўл

КПСС Марказий Комитетининг декабрь ойи охирида бўлиб ўтган Пленуми социалистик қишлоқ хўжалигимизни янада зўр қудрат билан гуркираб юксалтиришнинг жанговар программасини белгилаб берди, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида ҳосилдорликни янада ошириш, фойдаланилмаётган резервларни тўла ишга солиш, кам меҳнат сарф қилиб, кўп ҳосил олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборди. Пленум колхозчиларни, совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, барча меҳнаткашларни, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларини ўзларининг ижодий ғайратларини етти йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиб етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратишга, мамлакатимизда коммунизм қуриш йўлидаги умумхалқ кураши ишига муносиб ҳисса қўшишга чақирди. Бу чақириққа бутун совет халқи каби областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам амалий иш билан жавоб бермоқдалар, ўз зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар олиб, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларини тўла амалга ошириш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Пленумида бошқа қишлоқ хўжалик новаторлари қатори чиназлик донгдор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова ва гулистонлик машҳур пахтакор, эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусов ўртоқлар ҳам иштирок этдилар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев Турсуной Охунованинг ишига юксак баҳо бериб, Пленумда сўзлаган нутқида бундай деди:

«Тошкент областидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси ўртоқ Турсуной Охунова шу минбарга чиқиб нутқ сўзлади. Бу аёл ҳаммамизга маъқул тушди. Уни кўрган киши, кўринишида шунчалик нозик бир аёл шу қадар серғайрат, шу қадар матонатли бўладими, деб ҳам ўйлайди. У ишонч билан машинани ишлатишга киришди, машинадан қўрқмай, уни яхшилаб ўрганиб олди. Ўртоқ Охунова трактор бригадасининг бошлиғи ўртоқ Тюпко билан мусобақа бошлади. Ўртоқ Охунова мамлакатимиздаги ёш бўғиннинг муносиб намояндасидир».

Республикамизгагина эмас, ҳатто бутун мамлакатга донги кетган атоқли новаторлар Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусов ўртоқлар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларидан ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган нутқидан илҳомланиб, янги ватанпарварлик ташаббуси бошладилар. Ўртоқ Турсуной Охунова КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумида 1960 йилда 100 гектар пахта майдонига эга бўлган комплекс механизациялашган бригадага бошчилик қилиб, чигит экишдан тортиб, ҳосилни йиғиб олишгача ҳамма ишларни кетмонсиз комплекс механизациялаш асосида ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштириш ҳамда мавсумда бир ўзи 250 тонна пахта териш, ҳар центнер ҳосилнинг таннархини 80-90 сўмга тушириш юзасидан социалистик мажбурият олди.

Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг комплекс механизациялашган, 1959 йили ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил олган бригадасининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ғанишер Юнусов 1960 йили бригадага биркитиб қўйилган 100 гектар ердаги ғўзага кетмон ишлатмай механизмлар билан ишлов бериш, бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳисобига 40 тоннадан, ҳар гектар ердан 65 центнердан пахта етиштириш ҳамда етиштирилган ҳар бир центнер пахтанинг таннархини 100 сўмгача камайтириш юзасидан янги мажбурият олди.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусовларнинг янги ватанпарварлик ташаббусларини маъқуллади. Бюро район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусовларнинг ватанпарварлик ташаббусларини комплекс механизациялашган ва далачилик бригадаларида муҳокама қилиш, бу ташаббусларни кенг оммалаштириш, ғўза парваришида механизацияни кенг қўлланиш, ҳар бир киши ҳисобига энг кўп миқдорда пахта етиштириш, пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини янада юксалтириш учун, ҳар бир механик-ҳайдовчининг ХВС — 1,2 машинаси билан мавсумда 200-250 тонна, бошқа машиналар билан камида 100 — 120 тонна пахта теришга эришишлари учун социалистик мусобақани кучайтириш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилининг таннархини кескин камайтириш йўлида кураш олиб бориш вазифаларини юклади.

Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусов ўртоқлар бошлаган янги ватанпарварлик ташаббусининг қиммати шундаки, улар меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг янги ажойиб намуналарини кўрсатмоқдалар, меҳнат унумдорлигини кескин ошириш, оз меҳнат сарф қилиб, кўп ҳосил олиш, маҳсулот таннархини камайтириш ва кетмонни бутунлай сиқиб чиқариб, пахтачиликни комплекс механизациялаштириш йўлларини излаб топмоқдалар. Бу бригадалар етти йилликнинг иккинчи йилида ҳосилдорлик ва меҳнат унумдорлигининг областимиздаги ўртача кўрсаткичларига нисбатан пахтадан анча кўп ҳосил оладилар ва уни етиштириш учун сарф бўладиган меҳнатни бирмунча камайтирадилар, пахтанинг ҳар бир центнерига сарфланадиган харажат ҳам камаяди, таннархи арзонлашади.

Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусов ўртоқлар бошлаган ажойиб ватанпарварлик ташаббуси бутун республикамизда комплекс механизациялашган бригадалар ва звенолар тузиш ҳаракати тобора кенгайиб бормоқда.

«Қадрли дугонам Турсуной Охунова, — деб ёзади Амударё районидаги Крупская номли колхознинг звено бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Ойим Камолова, — биз Сизнинг ватанпарварлик ташаббусингизга қўшилиб, пахта етиштиришни механизациялаш учун курашга аҳд қилдик. 1960 йилда звеномиз 40 гектар ерга чигит экади. Бутун майдонда ғўза квадрат-уялаб жойлаштирилади, қатор оралари бутун ёз мобайнида кетмонсиз ишланади. Ҳар гектар ердан 80 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдик. Менинг ўзим 1960 йилда машинада 250 тонна пахта териш мажбуриятини олдим. Турсуной, мен гектаридан 80 центнердан ҳосил етиштириш ва машинада 250 тонна пахта териш мажбуриятини олиб, Сизни социалистик мусобақага чақираман». Турсуной Охунова унинг бу чақириғини хурсандчилик билан қабул қилди.

Комплекс механизациялашган бригада ва звенолар — арзон пахта етиштиришни кўпайтириш ва деҳқончилик маданиятини ошириш учун курашда ҳал қилувчи кучдир. Партия ташкилотлари меҳнатни ташкил этишнинг бу янги формасини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашлари, Турсуной Охунова ва Ғанишер Юнусовларнинг янги ватанпарварлик ташаббусларини кенг оммалаштиришлари керак.

Н. С. ХРУШЧЕВ Ҳиндистон элчиси К. П. Ш. Менонни қабул қилди

6 январда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Ҳиндистоннинг СССР даги элчиси К. П. Ш. Менонни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Элчи Ҳиндистон бош министри Ж. Неруннинг мактубини Н. С. Хрушчевга топширди. Бу мактубда Н. С. Хрушчев Индонезияга қиладиган сафари вақтида Ҳиндистонга келишга таклиф этилади.

Н. С. Хрушчев лутфан қилинган таклиф учун самимий ташаккур изҳор қилди ҳамда бу таклифдан фойдаланиш имконияти бўлади, деб умид билдирди.

Суҳбат вақтида СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири В. И. Лихачев ҳозир бўлди.

Н. С. ХРУШЧЕВ Х. А. Аббос билан суҳбатлашди

6 январда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев Ҳиндистоннинг жамоат арбоби Хўжа Аҳмад Аббосни унинг илтимосига кўра қабул қилди.

Самимий ва ошкора суҳбат вақтида Х. А. Аббосни журналист, ёзувчи ва жамоат арбоби сифатида қизиқтираётган масалалар ҳақида гаплашилди.

Суҳбат вақтида ҳинд шоири Али Сардор Жафри, Совет ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Мирза Турсунзода ва СССР Ташқи ишлар министрлигининг матбуот бўлими мудири М. А. Харламов ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетида ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1960 йил апрель ойининг биринчи ярмида Москва шаҳрида Катта Кремль саройида шаҳар қурилиши бўйича Бутуниттифоқ кенгаши ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Кенгашда СССРда шаҳар қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари тўғрисидаги доклад ҳамда шаҳарларни лойиҳалаштиришнинг аҳволи, бу соҳадаги вазифалар ва аҳоли яшайдиган жойларни планлаштиришнинг прогрессив усулларини жорий этиш тўғрисидаги, қурилишни янада индустрлаштириш шароитида шаҳарларни қуриш ҳақидаги, шаҳарларнинг ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария аҳволини яхшилаш тўғрисидаги қўшимча докладлар тингланади ва муҳокама қилинади.

Кенгаш ишида шаҳарларнинг бош архитекторлари, қурилиш ва архитектура ишлари бўйича маҳаллий органларнинг, лойиҳалаш, илмий-тадқиқот ва қурилиш ташкилотларининг, шаҳар хўжалиги, соғлиқни сақлаш ходимлари, иттифоқчи республикалар Министрлар Советларининг, ўлка, область ижроия комитетлари ва шаҳар ижроия комитетларининг раҳбар ходимлари, министрликлар ва бошқармаларнинг вакиллари, партия, касаба союз ва комсомол ходимлари қатнашадилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Ф. Е. Титовни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ Ф. Е. Титовнинг туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан ва унинг Совет давлати олдидаги хизматларини эътиборга олиб, ўртоқ Федор Егорович **Титов Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1960 йил, 7 январь.

Н. С. Хрушчевнинг КПСС МК декабрь Пленумида сўзлаган нутқи брошюра қилиб нашр этилди

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти «Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун резервлардан тўлароқ фойдаланайлик» деган Н. С. Хрушчевнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленумида 1959 йил 25 декабрда сўзлаган нутқини брошюра қилиб нашр этди.

Бу брошюра оммавий тираж билан ўзбек ва рус тилларида босиб чиқарилди.

Оташин ватанпарвар шоир

Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 50 йиллигига бағишланган тантанали кеча

Республика аҳолиси ўртасида ўзининг шахсий кутубхонасида Ҳамид Олимжоннинг асарлари фахрли ўринни эгалламаган бирор киши ҳам йўқ деса бўлади. Ўзбекистон меҳнаткашларининг севимли шоири бўлган Ҳамид Олимжон социалистик реализм байроғини баланд кўтариб, ўз халқи маънавий бойлиги хазинасига бебаҳо ҳисса қўшди. Унинг номи мамлакатимиз атоқли адиблари қаторида ҳақли равишда муносиб ўрин эгаллайди.

6 январда Тошкентда Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрида бўлиб ўтган тантанали кеча Ҳамид Олимжон туғилган куннинг эллик йиллигига бағишланган эди.

Кечани Ўзбекистон ёзувчилари союзи правлениесининг биринчи секретари К. Яшин кириш сўзи билан очади.

Президиумдан О. А. Алимов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, М. В. Мухаммаджонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, республика адабиёти, санъати ва фанининг кўзга кўринган арбоблари жой оладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, «Ўзбекистон маданияти» газетасининг редактори В. Й. Зоҳидовга доклад қилиш учун сўз берилади.

Докладчи ўзининг бутун қудратли истеъдодини, ўз оташин қалбининг бутун куч-қувватини партия ва халққа хизмат қилишдек олижаноб ишга бағишлаган шоирнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисида ҳаяжон билан гапиради. Ҳамид Олимжоннинг улуғворлиги шундаки, у Горький, Маяковский ва Ҳамзанинг шонли традицияларини давом эттириб, ўзининг ўлмас асарларида янги жамият қурувчиларининг шодиёна яратувчилик меҳнатини, уларнинг ёрқин келажак — коммунизм сари қаҳрамонона интилишларини куйлади.

Ўзбек совет интеллигенциясининг муносиб намояндаси бўлган Ҳамид Олимжон ижтимоий фаолиятнинг хилма-хил соҳаларида ўзининг ижодий куч-қувватлари билан қатнашиб келди. Унинг оташин илҳомбахш сўзлари фақат шеърият формаларидагина ўз ифодасини топган эмас. У оташин публицист сифатида ҳам, идрокли адабиётшунос-тадқиқотчи сифатида ҳам ўзини кўрсатди. Совет ватанпарварининг, ҳаётбахш Ленин идеяларининг тўла тантана қилиши учун ҳормай-толмай курашувчининг оташин қалби унинг кўп қиррали ижодиётида кенг суратда намоён бўлди.

Шоирнинг ҳаёт йўли қисқа бўлди. Бевақт ўлим унинг ижодиёти энг гуллаб яшнаган бир вақтга тўғри келди. Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида, халқ ва партиянинг манфаатлари чамбарчас боғланган бир вақтда Ҳамид Олимжон ўзининг энг

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Мусобақадош дугоналар

Яқинда «Қизил Ўзбекистон» газетасида Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги Крупская номли колхознинг звено бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Ойим Камолованинг Тошкент область Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охуновага йўллаган мактуби босилди.

Ўртоқ Ойим Камолова ўз хатида жумладан шундай дейди:

— Қадрли дугонам Турсуной Охунова! Биз сизнинг ватанпарварлик ташаббусингизга қўшилиб, пахта етиштиришни механизациялаш учун курашга аҳд қилдик. 1960 йилда звеномиз 40 гектар ерга чигит экади. Бутун майдонда ғўза квадрат-уялаб жойлаштирилади, қатор оралари бутун ёз мобайнида кетмонсиз ишланади. Ҳар гектар ердан 80 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олдик. Менинг ўзим 1960 йилда машинада 250 тонна пахта териш мажбуриятини олдим. Турсуной, мен гектаридан 80 центнердан ҳосил етиштириш ва машинада 250 тонна пахта териш мажбуриятини олиб, сизни социалистик мусобақага чақираман. Бу чақириғимни қабул қилишингизни сўрайман.

Биз қуйида ўртоқ Турсуной Охунованинг Ойим Камолова мактубига жавобини босамиз.

Чақириғингизни қабул қилдим, Ойимхон

Қадрли дугонам Ойимхон! Сизнинг хатингизни жуда қувониб ўқидим. Чақириғингизни қабул қиламан. Ишонаманки, бу чақириқ ҳар иккаламизнинг ҳам олган социалистик мажбуриятимизни тўла бажариш учун катта ёрдам беради.

Сиз ўз хатингизда «Манғит» совхозида хотин-қизлардан механизатор кадрлар тайёрлаш курси ташкил қилинганини айтибсиз. Бу жуда яхши иш. Майли, бизларнинг сафимиз тобора кенгайсин. Орамизда техникани пухта билган кишилар қанча кўп бўлса, пахта далаларимизда машиналар нечоғлик сероб бўлса, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда шунчалик катта муваффақиятларни қўлга киритамиз. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бизни — қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини техникани эгаллашга, ундан унумли фойдаланишга чақирмоқда.

Қадрдоним Ойимхон! Мен КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида қатнашишдек шарафга муяссар бўлганлигимдан жуда бахтлиман. Менинг меҳнатим ҳукуматимиз, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчев томонидан юксак тақдирланди. Бригадамиз бошлаган ташаббус республикамиз пахтакорлари томонидан қизғин маъқулланди, қўллаб-қувватланди. Бундан ғоят хурсандман. Мен пахтачиликда механизациядан энг кўп даражада фойдаланиш учун бошланган социалистик мусобақага яна юзлаб, минглаб кишилар қўшилишини тушунаман. Биз ҳаммамиз кучимизни бирга қўшиб, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми томонидан олдимизга қўйилган буюк вазифаларни бажариш учун ҳамкорликда курашамиз.

Ҳозир бригадамиз 1960 йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирламоқда. Шудгорлаш ўз вақтида тугалланган. Энди далага маҳаллий ва минерал ўғитлар чиқарилаётир. Шунинг билан бирга бригадамиз аъзолари чигитни квадрат-уялаб экишнинг йўл-йўриқларини ўрганмоқдалар. Механизатор кадрларни тайёрлаш ишига катта аҳамият бермоқдамиз. РТС ҳузурида махсус курслар ташкил қилиниб, унда жуда кўп қизлар ўқимоқдалар. Мен ҳам қизларни пахта териш машиналарини усталик билан бошқара оладиган қилиб ўқитаман.

Ҳурматли Ойимхон! Мен ва сафдошларим Сизга, звенонгиз аъзоларига катта ва шарафли ишингизда янги муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз.

Турсуной ОХУНОВА,
Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Оташин ватанпарвар шоир

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

яхши асарларини яратди. Унинг жозибадор оташин сатрлари совет кишиларини Октябрь ғалабаларини сақлаб қолиш йўлида, инсониятнинг озодлиги ҳамда бахт-саодати йўлида шонли қаҳрамонликларга даъват этиб турди.

Доклад тугади. Залда ўзининг «Ғалаба ҳақида қўшиқ» шеърини ўқиётган Ҳамид Олимжоннинг плёнкага ёзиб олинган овози янграйди. Гулдурос қарсаклар эшитилади. Шоир худди тирикдай, бу ерда, театрда, ўз дўстлари орасида гаплашиб тургандай бўлиб туюлади.

Кечада Назир Сафаров, Музайяна Алавия, Мақсуд Шайхзода Ҳамид Олимжон тўғрисидаги ўз эсдаликларини сўзлаб бердилар. Шоир Уйғун ва СССР халқ артисти О. Хўжаев Ҳамид Олимжоннинг «Ўрик гуллаганда» ва «Ўзбекистон» шеърларини ўқиб бердилар. Ҳамид Олимжоннинг «Севги» шеърини ўқиган шоир Ҳамид Ғуломдан кейин шоир Константин Симонов шу шеърни рус тилида ўқиб берди.

Кечада Ҳамид Олимжон юбилейи муносабати билан Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениеси номига юборилган телеграммалар ўқиб эшиттирилди. Бу телеграммаларда атоқли ўзбек шоирининг хотираси совет кишиларининг қалбларида ҳамиша яшажаги қайд қилиб ўтилади.

Кеча охирида Навоий номидаги театр артистларининг иштироки билан Ҳамид Олимжоннинг «Зайнаб ва Омон» поэмаси асосида яратилган «Зайнаб ва Омон» операси ижро этилди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиллик йиғилиши

7 январда Тошкентдаги Олимлар уйида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиклари ва корреспондент-аъзоларининг йиллик йиғилиши бўлди. Йиғилишда академия академикларининг ва корреспондент-аъзоларининг қўшимча сайлови ўтказилди.

Яширин овоз бериш йўли билан қуйидагилар республика Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари қилиб сайланди: техника фанлари доктори, профессор Николай Владимирович Лавров — газ технологияси соҳасида таниғли олим; геология-минералогия фанлари доктори, профессор Ғани Орифхонович Мавлонов — инженерлик геологияси соҳасида таниғли олим, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси системасида яқинда барпо этилган Гидрогеология ва инженерлик геологияси институтининг директори; биология фанлари доктори, профессор Аҳрор Музаффарович Музаффаров — ботаника соҳасида таниғли олим, республика Фанлар академияси Ботаника институтининг директори.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзолари қилиб қуйидагилар сайланди: филология фанлари доктори Воҳид Абдуллаевич Абдуллаев — Навоий номидаги Ўзбекистон давлат университети ўзбек адабиёти кафедрасининг мудири; физика-математика фанлари доктори Содиқ Азимович Азимов — академиянинг Физика-техника институти директори; физика-математика фанлари доктори Иван Семенович Аржаних — Ленин номидаги Ўрта Осиё давлат университети математика анализи кафедрасининг мудири; юридик фанлар доктори Отабой Эшонович Эшонов — академиянинг Фалсафа ва ҳуқуқ институти директорининг вазифасини бажарувчи; физика — математика фанлари доктори Исаак Самойлович Куклес — Навоий номидаги Ўзбекистон давлат университети назарий механика кафедрасининг мудири; техника фанлари доктори Маъсуда Аъзамовна Хожинова — Тошкент тўқимачилик институтининг директори; геология-минералогия фанлари доктори Владимир Иванович Попов — Ленин номидаги Ўрта Осиё давлат университети чўкма формациялар ва фойдали қазилмалар литологияси кафедрасининг мудири; геология-минералогия фанлари доктори Алексей Васильевич Королев — Ўрта Осиё политехника институти фойдали қазилмалар кафедрасининг мудири; медицина фанлари доктори Эргаш Исобоевич Отахонов — Тошкент медицина институтининг кафедра мудири; Яшин (Комил Нуъманов) — Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари.

Қўшимча сайловлардан кейин йиғилиш академиянинг янгидан сайланган академиклари ва корреспондент-аъзолари иштирокида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни тинглади ва 1960 йил учун илмий тадқиқот ишларининг проблема-тематик планини қараб чиқди. Бу масала юзасидан академиянинг академик секретари — Х. Ф. Фозилов доклад қилди.

Йиғилишда 1960 йилги илмий тадқиқот ишларининг проблема-тематик плани тасдиқланди. Планга республика экономикаси ва маданиятини янада юксалтириш билан боғлиқ бўлган муҳим проблемалар киритилди.

Йиғилиш сўнгги йилларда академия фаолиятида рўй берган ўзгаришларни ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Уставига бир қанча тузатишлар киритди.

Устав талабига мувофиқ, академия президиумининг ваколат муддати тугаган аъзолари тўғрисидаги масала қараб чиқилди. Йиғилиш академия президиумининг аъзолари Ойбек, У. О. Орифов, Т. Н. Қориниёзов, Т. А. Саримсоқовларнинг ваколатини узайтирди.

Н. В. Лавров ва А. М. Музаффаров яширин овоз бериш йўли билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг аъзолари қилиб сайланди. А. М. Музаффаров академия биология фанлари бўлимининг академик секретари қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

Янги йилнинг биринчи ҳафтасида

Етти йилликнинг иккинчи йили планини муваффақиятли бажариш учун курашда ишчилар, колхозчилар, интеллигенция, мамлакатимиз барча меҳнаткашларининг ижодий куч-ғайрати ўссин ва оша борсин.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг совет халқига Янги йил табригидан).

Ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаймиз

Коллективимиз етти йилликнинг тўнғич йилида баракали меҳнат қилди. Натижада хўжалик йилини анча юқори кўрсаткичлар билан якунлашга муваффақ бўлдик. Электр қуввати ҳосил қилиш йиллик плани 11 декабрда тўла бажарилди ва қўшимча равишда саноат корхоналари ва қурилишларга бир неча ўн миллион киловатт-соат энергия етказиб берилди. Электр қуввати ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш ҳисобига 850 минг сўм фойда олдик.

Энергетикларимиз қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун янги йилнинг дастлабки кунларидан ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Айниқса гидроцех коллективи мусобақада яхши натижаларга эришмоқда. Цех ишчилари кунлик ишлаб чиқариш топшириқларини белгиланганидан анча ошириб адо этишмоқда. С. Муродалиев, И. Раҳматуллаев, С. Эргашев ўртоқлар сингари ўнлаб энергетиклар шу кунларда январь ойининг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Б. ТАЙКЕНОВ,
Фарҳод ГЭСининг ходими.

План—чегара эмас

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг коллективи ўз зиммасига юклатилган юксак топшириқни бутун тўлалиги билан ҳис қилиб, етти йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган программани шараф билан бажаришга киришди.

Янги куч билан енг шимариб иш бошлаган 2-механика цехининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдушукур Қодиров 3-январда смена топшириғини 260, 6 январда эса 290 процентга етказиб бажарди. Шунингдек станокчилардан Карим Фозилов, Юрий Тарасенко, Жўра Мирзаев ва бошқалар ҳам кунлик топшириқни 2-2,5 ҳиссадан адо этмоқдалар. Пўлат қуйиш цехининг пўлат эритувчиларидан Геннадий Келдушкин ва Николай Дерябин ўртоқлар ҳам пландагидан ташқари 1-2 тоннадан металл тайёрлаб беришаяпти.

Корхонадаги барча ишчилар бу йилда ҳам худди ўтган йилдагидек ишлаб чиқаришда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиш учун меҳнат қилмоқдалар.

Ж. МАҲМУДОВ.
«Қизил шарқчилар гудоги» газетасининг редактори.

СУРЪАТНИ БЎШАШТИРМАЙМИЗ

Етти йилликнинг биринчи йили баракали, файзли бўлди.

Биз янги йилни янги ғалабалар билан кутиб олиш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилиб, йиллик топшириқни муддатидан анча олдин ошириб бажардик. Ўтган йили баракали меҳнат қилиб, пландан ташқари бир неча ўн минг дона ғишт тайёрлаб берган Тўлаган Ҳикматуллаев бошлиқ смена коллективи янги — 1960 йилнинг биринчи кунларидан бошлабоқ йиллик топшириқни муддатидан олдин бажаришга бел боғладилар. Смена илғорларидан Д. Куринбоев, С. Шарипов, Е. Крутский ва бошқаларнинг кундалик топшириқларни 180—200 процентга етказиб адо этаётганлари бунинг яққол далилидир.

Илғорлардан ўрнак олиб улардан орқада қолмаслик учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган корхонамиз ишчилари бу йил ҳам суръатни бўшаштирмай ўтган йилдагига қараганда ҳам кўп, ҳам сифатли, ҳам арзон ғишт тайёрлаб бериш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

А. САРИМСОҚОВ,
Келесдаги 7-ғишт заводининг ишчиси.

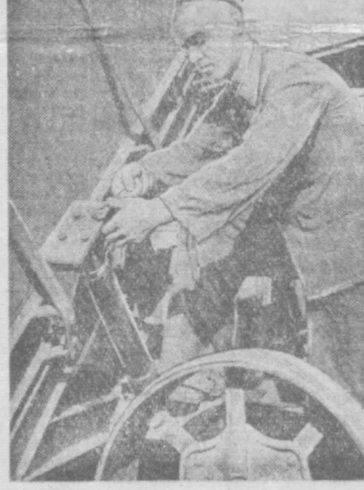

Тошкентдаги пахта тозалаш асбоб-ускуналари тайёрлайдиган заводнинг слесарь-монтажчиси Пўлат Ҳидоятов етти йилликнинг иккинчи йилида ҳам ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилаётир. У ҳозир май ойи ҳисобига ишламоқда. Суратда: ўртоқ П. Ҳидоятов иш устида.

В. Сироткин фотоси.

МОҲИР ЙИГИРУВЧИ

Етти йилликнинг биринчи йилида қўлга киритилган ютуқлар шоирни ҳам, ёзувчини ҳам, ишчини ҳам, колхозчини ҳам, хуллас барча совет кишиларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб, янги зафарларга илҳомлантириб юборди.

Тошкент тўқимачилик комбинати 1-йигирув фабрикасининг ип йигирувчиси Зоя Рустамова ҳам кўп қатори Ватанимиз бойлигини ошириш ишига дарёдан томчи бўлса ҳам ўз ҳиссасини қўшиш учун ҳорма-толмай меҳнат қилмоқда. У комбинатда биринчи бўлиб Ю. Вечерова ташаббусига қўшилган 1-тўқув фабрикасининг тўқувчилари Л. Светашова, Е. Сухорукова ва мастер ёрдамчиси А. Бочаров ўртоқлардан ўрнак олиб, олижаноб ишга бел боғлаган эди. Зоя мақсадига эришди. У ўтган йилдаёқ бошқараётган дастгоҳларининг иш унумини 1965 йил охирига белгиланган даражага етказишга муваффақ бўлди. Бу ўз-ўзидан бўлмади, албатта.

Зоя 4 та машинада ишлаб, чаққон ва эпчил ҳаракат қилиши туфайли топшириқни доимо ошириб бажараётир. У ҳар бир машинада пландагидан 10 килограммдан кўп, жами 40 килограмм ортиқ ип тайёрламоқда.

Балки сиз, тўқимачилик комбинатидек катта даргоҳда планга қўшимча равишда тайёрланган 40 килограмм ип нима ҳам бўларди, деб ўйлашингиз мумкин. У тақдирда, новаторнинг қўшимча тайёрлаган маҳсулотини 300 дан ортиқроқ иш кунига кўпайтирингда, бир йил давомида неча килограмм қўшимча ип тайёрланишини ўзингиз ҳисоблаб олаберинг.

Шуни ҳам айтиб қўяйликки, ҳозир комбинатда ватанпарвар Ю. Вечерова ташаббуси асосида меҳнат қилаётганлар сони 366 кишига етди. Вечеровачилар сафи бундан буён ҳам кенгая боришига шак-шубҳа йўқ.

Суратда: ўртоқ З. Рустамова.
М. Нуриддинов фотоси.

Толь мўл бўлади

Тошкентдаги толь фабрикаси коллективи бу йил ўтган йилдагига қараганда бир ярим миллион квадрат метр кўп, жами 500 минг рулон толь ишлаб чиқариш учун енг шимариб ишга киришди. Фабрика коллективи янги йилнинг илк ҳафтасида қилган ишига якун ясаганда, Омон Отаев бошлиқ 9 кишидан иборат ёшлар бригадаси ҳаммадан ўзиб кетганлиги аниқланди.

Отаев бошлиқ бригада аъзолари қўлни қўлга бериб ишлаб, ўтган йили ҳам яхши кўрсаткичларга эришган эдилар. Улар декабрь ойининг ўзидаёқ пландаги 12 минг ўрнига 15 минг рулон толь ишлаб чиқариб, коллективнинг ҳурматига сазовор бўлдилар. Ёшлар етти йилликнинг иккинчи йили тўнғич ҳафтасида топшириқни 140 процент бажариб, 4 минг рулон толь тайёрладилар.

— Йилни ёмон бошламадик, — дейди ўртоқ Отаев. — Лекин ҳали тайёрлаётган маҳсулотимизнинг таннархи анча баланд. Биз ҳозир харажатларни камайтириш устида жиддий бош қотираётирмиз.

У. ҒОЗИЕВ

1962 ЙИЛ ҲИСОБИГА

Оҳангаронда бунёд этилаётган янги шаҳарнинг қиёфаси тобора ўзгариб бораётир. Бу ерда кўпқаватли турар-жой, маданий-маиший муассасалар бинолари қад кўтармоқда. Етти йилликнинг биринчи йилида шаҳарда ўнлаб янги, ҳашаматли бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Буларда кончилар, бинокорлар, транспортчилар ва бошқа касбдаги меҳнаткашлар оилалари фаровон турмуш кечирмоқдалар.

Қурилган янги биноларнинг деярлик ҳаммасида «Узсантехмонтаж» трестининг бу ерда ишлаётган участкаси коллективининг ҳиссаси бор. Монтажчилар биноларнинг сув ва канализация тармоқларини ўрнатишда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Бир ёқадан бош чиқариб, зўр завқ ва шавқ билан меҳнат қилган участка коллективи 1959 йилда мақтовга сазовор ишлади. Монтажчилар етти йилликнинг иккинчи йилини 1961 йил топшириғини муваффақиятли бажариш билан кутиб олдилар. Турдиев ва Гайнуллин ўртоқлар раҳбарлик қилаётган монтажчилар бригадалари янада юқорироқ кўрсаткичга эришдилар. Улар бир йил ичида 3,5 йиллик планни бажардилар.

Монтажчилар янги йилнинг ўтган кунлари ичида ҳам зўр муваффақият билан ишладилар. Участка бригадалари орасида авж олиб кетган социалистик мусобақада ўртоқ Турдиев бошчилигидаги бригада ҳамон биринчиликни қўлдан бой бермаётир. Бригада аъзолари меҳнатни пухта ташкил этиш йўли билан иш суръатини тобора оширмоқдалар. Улар смена нормасини 300-350 процент қилиб бажараётирлар. Бу бригада билан мусобақадош ўртоқ Кудинов бошчилигидаги бригада монтажчилари ҳам баракали меҳнат қилмоқда. Илгари қолоқ ҳисобланган бу бригада эндиликда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқда. Смена топшириқлари 300 процентга етказиб адо этилаётир.

Ж. ТЎРАХЎЖАЕВ.

СОВЕТ ВАТАНПАРВАРЛИГИНИНГ БУЮК КУЧИ

Совет ватанпарварлиги — ўз халқига, жонажон Коммунистик партияга, социалистик Ватанга чексиз муҳаббат ва унинг душманларига бениҳоя нафрат, коммунистик қурилишнинг улуғ ишига чинакам содиқлик демакдир.

Совет ватанпарварлиги социализм ғалаба қилиши ва эксплуататор синфлар тугатилиши туфайли вужудга келган совет халқининг маънавий-сиёсий бирлиги билан чамбарчас боғлангандир.

Совет ватанпарварлиги — кишиларимиз ижодий активлигининг, уларнинг онглилиги, меҳнатга ва жамоат мулкига социалистик муносабатининг манбаидир. Совет ватанпарварлиги социалистик жамиятимизни ҳаракатга келтирувчи кучи бўлиб, у халқимизнинг иқтисодий сиёсий ва маданий ҳаётига кучли равишда таъсир кўрсатади. У мамлакатимиз меҳнаткашларини социалистик Ватаннинг бахт-саодати йўлида шонли меҳнатда ва курашда жасорат кўрсатишга илҳомлантиради.

Совет халқи Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлигида жуда қисқа муддатда мамлакатимизнинг ўтмишдаги қолоқлигига барҳам берди, уни қудратли индустриал-колхоз давлатига айлантирди ва социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалабасини таъминлади.

Социалистик хўжалик системасининг устунлиги туфайли Совет ҳокимияти йиллари мобайнида социализм капитализм билан мусобақалашиб, уни асосий соҳада, — саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари соҳасида енгиб чиқди. Жумладан, СССР саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасида Америка Қўшма Штатларидан ташқари барча капиталистик мамлакатларни аллақачон орқада қолдириб кетди ва ҳозир дунёда иккинчи ўринни мустаҳкам равишда эгаллаб турибди.

Агар жаҳон саноатининг маҳсулотида чор Россиясининг улуши 1913 йили ҳаммаси бўлиб атиги 2,6 процентни ташкил этган бўлса, СССР ҳозирнинг ўзидаёқ жаҳон саноат маҳсулотининг 20 процентдан кўпроғини ишлаб чиқармоқда.

Саноатнинг, даставвал оғир индустриянинг тез ривожлантирилиши қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта қуришнинг манбаи бўлди. Ленин кооператив плани асосида қишлоқ хўжалигида амалга оширилган социалистик қайта қуриш, уни ҳозирги замон техникаси билан таъминлаш натижасида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш кўп даражада ошди. Қисқа муддат ичида йирик халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган вазифа ҳал қилинди — 36 миллион гектар қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилди. СССРдаги умумий экин майдони 196 миллион гектар ёки ҳозир у 1953 йилдагига нисбатан 40 миллион гектар ортиқдир.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган декабрь Пленуми эндиликда мамлакатимизда қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада кенг миқёсда юксалтирмоқ учун бутун зарур шарт-шароит вужудга келтирилганлигини уқтириб ўтди. Аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш соҳасида яқин йиллар ичида АҚШга етиб олмоқ ва ўзиб кетмоқ учун бошланган умумхалқ ҳаракати тобора кенгаймоқда.

Фан ва техникани ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Олимларимиз термоядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш йўлини муваффақият билан эгалламоқдалар ва бу соҳада тобора олға томон қадам қўймоқдалар. Ернинг учта сунъий йўлдоши ва Ойга томон космик ракеталарнинг учирилганлиги совет фанининг янги оламшумул муваффақияти бўлди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ленинча миллий сиёсатни муваффақият билан оғишмай амалга ошириб келаётганлиги туфайли СССРда катта ва кичик барча миллатлар тўла тенг ҳуқуқлиликка эришди.

Ленинча миллий сиёсат тантанасини Ўзбекистон мисолида ёрқин кўриш мумкин. Республикада хўжалик, сиёсий ва маданий соҳада эскиликдан мерос бўлиб қолган қолоқликка абадий барҳам берилди.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 3 миллион 601 минг тонна кўмир, 1 миллион 294 минг тонна нефть, 126 миллион 373 минг кубометр газ қазиб чиқарилмоқда. 1913 йили 13 минг тонна нефть қазиб чиқарилган эди, революциягача кўмир ва 1940 йилгача газ қазиб чиқарилмас эди. Республикада ҳозирги вақтда революциядан илгаригига нисбатан қарийб 2,5 марта кўп электр энергияси ҳосил қилинмоқда.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республика социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Пахтачилик Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғидир. Бу йил республикада 3 миллион 157 минг тонна пахта тайёрланди ва пахтанинг ялпи ҳосили 1913 йилдагига нисбатан 6 баравардан зиёдроқ ошди. Ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги 1913 йилдагига нисбатан икки баравардан зиёдроқ ошди, пахта майдони эса 3 баравардан кўпроқ кенгайди.

Республикада чорвачилик, қоракўлчилик, пиллачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда катта ютуқлар қўлга киритилди.

Ўзбек халқининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти гуллаб-яшнади.

Мана шундай ютуқларга эришишимизнинг асосий гаровларидан бири бўлган совет ватанпарварлиги миллионларча оддий кишиларнинг меҳнат ғайратини ошириб, уларни қаҳрамонликларга отлантирди. Кишилик жамияти тарихида меҳнат фронтида бу каби оммавий қаҳрамонлик ҳеч қачон кўрилмаган эди.

Совет ватанпарварлиги жамиятимизнинг ҳаракатлантирувчи кучларидан бири сифатида партия XXI съезди томонидан қўйилган улуғвор вазифалар муносабати билан янада катта аҳамият касб этди.

Халқимиз КПСС XXI съездининг СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планини ўз фаолиятининг жанговар программаси деб қабул қилди.

КПСС XXI съезди совет халқи олдига аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида яқин вақт ичида асосий капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва ўзиб кетишдан иборат асосий иқтисодий вазифани қўйди. Партиянинг совет халқига қарата қилган бу чақириғи совет кишиларининг ватанпарварлигини янада юксакликка кўтарди.

Етти йиллик планни муваффақиятли бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ кураши бизнинг республикамизда ҳам меҳнатни ташкил қилишнинг янги формаларини вужудга келтирмоқда. Бутун мамлакатдаги каби республикамизда ҳам коммунистик меҳнат бригадаси ва зарбдори деган шарафли номни олиш учун кураш кун сайин кучаймоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ 2600 бригада бу шарафли номни олиш учун мусобақалашмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентина Гагановaнинг ажойиб ватанпарварлик ташаббуси республиканинг ҳамма жойида кенг қўллаб-қувватланди. Гагановачилар—Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчилари Л. Светашова, Е. Сухорукова ва А. Бачаровларнинг ажойиб ватанпарварлик ташаббуси бутун республикамизга ёйилди.

Ўзбек халқи шуҳрат қозонган гагановачи, Гулистон районидаги Ленин номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи, эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусов билан ҳақли равишда фахрланади. Бу ажойиб пахтакор ўзи пахта етиштириб келган ерни бошқа бригадага қолдириб, бу йил 50 гектар янги ер очди ва ҳаммаси бўлиб 82 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирди, ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил йиғиб олиб, республикада биринчилар қаторида давлатга пахта сотиш планини ва олинган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарди. Олижаноб ватанпарварликнинг бундан ҳам юксак намунаси бўлиши мумкинми!

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг машҳур механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Гулистон районидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи коммунист Сорахон Шодмонова, Сирдарё районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи коммунист Санобар Абдуқодирова ва бошқа ўртоқлар ўзларининг олижаноб ватанпарварлик ташаббуслари билан шон-шуҳрат қозондилар.

Донгдор механизатор Турсуной Охунова партиямизнинг пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса пахта йиғим-теримини кенг машиналаштириш ҳақидаги кўрсатмасига амал қилиб, бу йил мавсумда 100 тонна пахта териш мажбуриятини олди ва бу билан жуда катта сиёсий ҳамда давлат аҳамиятига эга бўлган ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берди. У, ўз сўзининг устидан шараф билан чиқди ва мавсумда 210 тонна пахта терди.

Турсуной бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусига қўшилган Меликўзи Умурзоқов, Жавод Кўчиев, Валентин Тюпко, Несиб Бекиров каби донгдор механик-ҳайдовчилар мавсумда 150—200 тоннадан пахта тердилар. Кўпмингкилограммчи теримчилардан Қумрихон Рустамова, Назира Йўлдошева, Саодат Гулаҳмедова, Саҳобат Деҳқонбоева, Тураб Арслонов, Зарифа Убайдуллаева каби юзлаб ва минглаб азаматларнинг меҳнатда кўрсатган қаҳрамонлиги чинакам совет ватанпарварлигининг ёрқин намунасидир.

Ватанимизнинг оташин ватанпарварлари бўлган совет ёшлари коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишда актив иштирок этмоқдалар. Москва, Ленинград, Киев, Тошкент ва мамлакатимиздаги бошқа шаҳарларнинг юз мингларча йигит ва қизлари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг Чақириғига жавобан Сибирь ва Қозоғистон, Мирзачўл ва Марказий Фарғонанинг қўриқ ҳамда бўз ерларини ўзлаштириш учун бошланган курашга отландилар. Ёшлар Сибирь, Узоқ Шарқ, Узоқ Шимол, Донбасс, Қозоғистон, Ўрта Осиё ва мамлакатимизнинг бошқа районларида олиб борилаётган коммунизм қурилишларида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Тошкентлик, андижонлик, қўқонлик, янгийўллик ва республикамиздаги бошқа шаҳарларнинг ёш ватанпарварлари Катта Оҳангарон, Олмалиқ, Шаргун кўмир ҳавзаси, Жарқоқ—Бухоро—Тошкент газ магистрали қурилишларида меҳнат қилмоқдалар.

Республикамиз шаҳарларининг медицина ходимларидан 200 дан кўпроқ киши Валентина Гаганова ва Ғанишер Юнусовдан ўрнак олиб, узоқ қишлоқ районларига доимий ишлаш учун жўнаб кетдилар. Киевликларнинг ташаббуси билан республика саноатидаги инженер-техник ходимлар ўртасида кучайиб кетган ватанпарварлик ҳаракати ҳам жуда катта аҳамиятга эгадир. Тошкент, Чирчиқ, Оҳангарон, Олмалиқ ва бошқа шаҳарлардаги инженерлар ҳамда техниклардан 50 га яқин киши доимий ишлаш учун колхозларга бориш истагини билдирди. Бундай ватанпарварлик ҳаракати эндиликда республикамизда кенг тарқалмоқда.

Ҳеч шубҳа йўқки, ҳаётбахш совет ватанпарварлигининг ажойиб намуналарини кўрсатаётган ижодкор совет халқи етти йиллик планнинг улуғвор вазифаларини муддатидан илгари ортиғи билан бажаради.

М. ИСКАНДЕРОВ.

Тракторлар қор тагида занглаб ётибди

Далаларни айланиб, совхознинг Кан Николай Вадимович бошқараётган 3-бўлимига етиб келдик. Бу ерда иш худди терим давридагидек жадал бораяпти. Ўтган йили 670 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 19,1 центнердан «оқ олтин» топшириб, планни ортиғи билан бажарган бўлим ишчилари қишки дала ишларини ҳам муддатидан илгари тугаллаш учун уюшқоқлик билан ҳаракат қилмоқдалар. Экин майдонлари ўғитланиб, сифатли шудгорланди. Шу кунга қадар 500 тонна маҳаллий ўғит далага ташиб, чиқарилди ва махсус чуқурчаларга кўмиб қўйилди. Бўлимнинг Пак Василий, Шарват Ҳасанов бошлиқ трактор-далачилик бригадаларида, айниқса, иш яхши йўлга қўйилган. Далага ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ва бошқа ишларни бажаришда бу бригадаларнинг ишчилари кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

— Бу йил бўлимимизда 900 гектар ерга чигит экилади, — дейди бўлим бошқарувчиси Кан Николай,— шундан 400 гектар майдондаги ғўзани машина теримига мослаб парвариш қиламиз. 450 гектар ердаги пахтамизни эса кетмон ишлатмасдан ўстирамиз. Бўлим ишчилари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларидан илҳомланиб, барча дала ишларини механизациялаштириш, бир центнер пахтанинг таннархини 110-120 сўмдан оширмаслик учун курашмоқдалар.

Тажрибали пахтакор бошлиқ бўлим ишчилари бу йил ҳар гектар ердан камида 22 центнердан ҳосил етиштириш учун пухта замин тайёрламоқдалар.

Совхознинг бошқа бўлимларида ҳам бўлдик. Афсуски, ҳамма ерда ҳам иш ана шу тартибда уюштирилмаган экан. Ҳамро Ҳолдоров бошқараётган 4-бўлимда ўтган йили план бажарилмаганига қарамай, 1960 йил мўл ҳосили учун тайёргарлик ишлари ҳам жуда суст олиб борилаяпти. Бўлимда ҳалигача шудгор қилинмаган ерлар борлиги маълум бўлди. Далага ўғит чиқариш ишларига аҳамият берилмаяпти. Ариқ-зовурларни тозалашга эса киришилмаган. Бошқа дала ишлари ҳам ўлда-жўлда бўлиб ётибди. Бўлим устахонасида қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишга аҳамият берилмайди. Хайдов тракторлари ва терим машиналари очиқда, қор тагида ётибди.

— Бу устахонами? — сўрадик бўлим бошлиғи ўртоқ Ҳамро Ҳолдоровдан.

— Йўқ, сарой.

— Қандай сарой?

— Кўрмаяпсизми? Қишлоқ хўжалик машиналари турадиган саройда

— Нима учун машиналар очиқ ҳавода ётибди?

— Ҳамма бўлимда ҳам шунақа. Бизда бостирма йўқ.

— Булар қачон ремонт қилинади?

— Бу ерда ремонт қилинмайди. Вақти келганда совхознинг марказий ремонт устахонасига олиб бориб ремонт қилинади.

Ажабо! Бу қандай гап. Ахир ёз бўйи бу машиналар билан ерлар ишланса, тонна-тонналаб пахта терилса-ю, эндиликда очиқ ҳавода қолиб, ёмғир, қор остида занглаб ётса! Буларни кўриб кимнинг юраги ачишмайди дейсиз?

Совхознинг 1, 2, 5, 6-бўлимларида ҳам аҳвол ана шундай. Раҳбарлар ҳали эрта, улгирамиз деган кайфиятга берилиб ремонт ишларини пайсалга солмоқдалар, ўтган йилги камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб олинмаган. Дала ишлари сансалорликка, ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Бироқ буни совхоз директори ўртоқ Пак Сан Ер тан олмайди.

— Кўкламга тайёргарлик ишлари жуда яхши бораяпти, — дейди у,— ерларимизнинг ҳаммаси сифатли шудгорланди. Далага 1600 тонна ўғит ташиб чиқарилди. Ўғит чиқаришда 8 та машина ва 22 та арава тўхтовсиз ишлаб турибди.

Афтидан директор бўлимлардан олинадиган кундалик сводкага қараб ўзини хотиржам тутаётган бўлса керак!

Тўғри, дастлабки кунларда шофёрлардан Ким Петр, Шин Михаил кабилар бир кунда 5—6 тоннадан ўғит ташиб турдилар. Лекин нима учундир кейинги вақтларда суръат пасайиб кетди.

Ҳозирги кунда далага ўғит ташишда 22 та эмас, балки 10-12 та арава номигагина ишлаб турибди. Уларнинг ҳар бири билан 6—8 тонна ўғит чиқариш мумкинлигига қарамай, фақатгина 1,5 — 2 тоннадан ўғит ташилмоқда, холос.

Совхоз бўйича 75000 кубометр ариқ-зовур тозаланиши керак. Лекин бу иш билан ҳечким жиддий шуғулланмаяпти. Қишлоқ хўжалик машиналарини ўз вақтида ремонт қилиш ишларига ҳам яхши аҳамият берилмаяпти. Хайдов тракторлари, культиватор, сеялкаларни ремонт қилиш ишларига эндигина киришилган. 52 та терим машинаси эса юқорида айтган эдик, қор, ёмғир остида, очиқ ҳавода ётибди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхозда ўтган йили пахта тайёрлаш плани бажарилмай қолди. Шундай бўлгандан кейин бу йил кўкламга пухта тайёргарлик кўриб, ўтган йилги камчиликларнинг такрорланмаслиги учун курашиш керак эди. Лекин бундай қилинмаётир. Совхоз директори Пак Сан Ер, партия ташкилотининг секретари Холматов, марказий ремонт устахонасининг бош инженери Син Дя Син ўртоқлар кўпроқ сводкабозлик, буйруқбозлик билан шуғулланиб, даладаги ҳақиқий аҳволдан ўз вақтида хабар олмаётирлар. Бўлим ва бригада бошлиқлари иши устидан контроллик қилиб турилмайди. Ҳа демай қиш ўтиб баҳор келади. Бу аҳволда совхоз кўклам экиш кампаниясига сифатли тайёргарлик кўра олмайди-ку!

А. ҲАКИМОВ.

15 кунда бир уй

Чирчиқ шаҳридаги 160-қурилиш трестига қарашли 227-УНР коллективи илғор иш методларини қўллаиниш билан шуҳрат қозониб келмоқда. Яқинда коллектив ажойиб ғалабани қўлга киритди. Ўртоқ Лейбгам бошлиқ қурувчилар комплекс бригадаси икки қаватли йирик бинони 15 кун ичида қуриб битказишди. Бинокорлар бу муваффақиятга меҳнатни тўғри ташкил қилиш туфайли эришдилар.

227-УНРнинг бошқа қурилиш бригадалари ҳам ана шундай тезкорлик билан ишлашга интилмоқдалар.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Совет Иттифоқида

АРЗОН ҒАЛЛА УЧУН

ПЕТРОПАВЛОВСК, (ТАСС). Шимолий Қозоғистонда етти йилликнинг иккинчи йилида ишчи кучларини камроқ жалб қилган ҳолда ғалла етиштириш учун механизаторларнинг мусобақаси авж олдирилмоқда. Трактор бригадаларида иш шундай ташкил қилинадики, бу ерда иш билан тўлиқ банд бўлмаган биронта одам қолмаслиги керак. Турли касбларни бажариш жорий этилади. Осма машиналар кенг қўлланиладиган бўлади.

Тажриба шуни кўрсатдики, қўриқ ерлардаги хўжаликларда меҳнат шундай ташкил қилинганида ғалла етиштириш учун бўладиган харажатлар Америкадаги меҳнат харажатларига қараганда қарийб ярмига камайтирилиши мумкин. Масалан, Ленин совхозида Эдмунд Штоль бошлиқ бригадада 1959 йилда 2 минг гектардан зиёд майдондаги дон экинлари етиштириш иши билан 40 киши шуғулланди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси олти минг пуддан кўпроқ ғалла етиштирди. Бир центнер ғалла етиштириш учун 0,7 киши-соати, яъни Америка Қўшма Штатларидагига нисбатан 0,3 киши-соат кам сарфланди. Бир килограмм доннинг таннархи ўн олти тийинни ташкил этди.

Меҳнат харажатларини камайтириш учун мусобақа областнинг бошқа хўжаликларида ҳам бошланмоқда.

7 ЙИЛЛИК МАРРАСИГА ЯҚИНЛАШМОҚДАЛАР

ФРУНЗЕ. «Ўрғочар» қўйчилик заводининг чўпони Топширма Садвоқунов Қирғизистоннинг баланд тоғли Покровский районида етти йилликнинг биринчи йилини энг яхши кўрсаткичлар билан якунлади. Т. Садвоқунов ҳар юз совлиқдан 144 тадан қўзи олди. Ёш қирғиз чўпони мамлакат қишлоқ хўжалигининг энг яхши вакиллари билан биргаликда КПСС Марказий Комитети Пленумининг ишида қатнашди.

Кейинги йилларда бу завод тоғ ўлкасидаги колхоз ва совхозлар учун наслдор қўйлар етказиб берадиган жуда йирик манба бўлиб қолди. Фақат ўтган йилдагина марказий Тянь-Шандаги хўжаликларга тўрт минг бош наслдор қўйлар жўнатилиб, гўшт, жун ва бошқа маҳсулотлар топшириш юзасидан белгиланган топшириқлар муддатидан илгари бажарилди. «Ўрғочар» заводи икки миллион 700 минг сўм, яъни планда кўзда тутилганидан 600 минг сўм кўп фойда олди.

«Ўрғочар» чорвадорлари КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорини муҳокама қилиб, етти йиллик план топшириқларини муддатидан икки йил олдин бажарамиз, деб якдиллик билан айтмоқдалар.

Украина ССР. Суратда: Сталин области Константинов районидаги контроль-уруғчилик лабораториясининг бош лаборанти Людмила Горидько (олдинги қаторда) ва лаборант Светлана Свитло маккажўхори уруғини текширмоқдалар.

С. Гендельман фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Ҳар бир сантиметр газлама ҳисобда

ЧОРЖЎЙ. Туркманистон ССР 15 йиллиги номидаги тикувчилик фабрикасида коммунистик меҳнат зарбдори Минсур Тучина муҳим таклиф киритди. У газламаларни бичишнинг янги усулини ишлаб чиқди. Бу усул газламанинг ҳар бир сантиметридан фойдаланиш имконини беради. Костюм бўлакларини бичишда уч сантиметрдан 6 сантиметргача газлама тежаб қолинади. Бунинг натижасида бичувчи 60 қаватгача бўлган газламадан уч-тўрт метрдан тежаб қолади.

Илғор ишчи аёл ўтган йил мобайнида 4600 метрдан кўпроқ материал тежади. Ана шу газламалардан қўшимча равишда 3300 та болалар костюми тикилди.

Етти йиллик давомида Минсур Тучина жамғарма фондига камида 5 минг сўм киритиш ниятидадир.

Чоржўй шаҳар партия комитети бу ишчи аёлнинг ташаббусини маъқуллади.

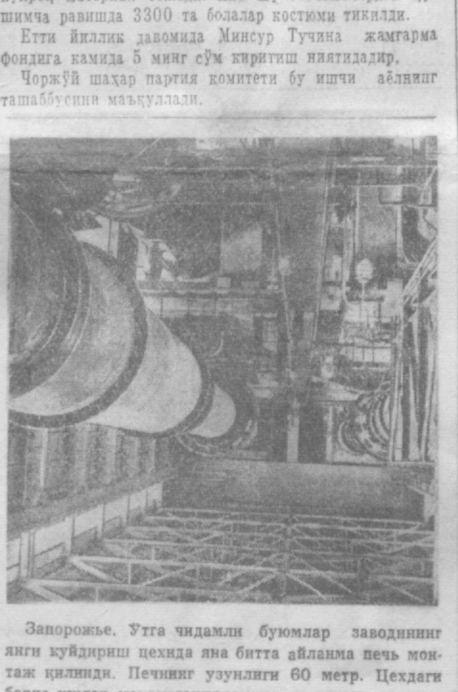

Запорожье. Ўтга чидамли буюмлар заводининг янги куйдириш цехида яна битта айланма печь монтаж қилинди. Печнинг узунлиги 60 метр. Цехдаги барча ишлар механизациялашган ва автоматлашган.

Суратда: янги айланувчи печь.

А. Красовский фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

МОЛДАВИЯ ҚИШЛОҚЛАРИ ҚАЙТА ПЛАНЛАШТИРИЛМОҚДА

КИШИНЕВ. (ТАСС). «Молдгипрострой» институтида Тирасполь районидаги Чобручи қишлоғини янгидан планлаштириш лойиҳаси ишлаб чиқилди. Хўжаликни ривожлантириш ва ихтисослаштириш истиқболлари, уй-жойларни, ишлаб чиқариш ва жамоат биноларини, сув таъминотини рационал жойлаштириш кўзда тутилди. Бир неча йилдан кейин қишлоқнинг қиёфаси батамом ўзгаради. Икки қаватли уй-жой кварталлари, ошхона, магазинлар, коммунал-маиший объектлар, павильонларга эга бўлган бозор қад кўтаради. Қишлоқда маданият ва истироҳат боғи, стадион, усти ёпиқ сузиш бассейини бўлади. Ишлаб чиқилган планга мувофиқ хўжалик ҳовлиси деб аталган ҳовли колхознинг техника базаси бўлиб қолади. Бу ерда автомашиналарни, тракторларни ва механизмларни ремонт қиладиган устахоналар, гаражлар, омборлар, бостирмалар жойлаштирилади.

Ҳозирги вақтда Старшенский районидаги Кожушна қишлоғининг бош плани ишлаб чиқилмоқда.

«Молдгипрострой» институтида ТАСС мухбирига хабар қилишларича, архитекторлар бу йил республикадаги йигирма қишлоқни қайта планлаштириш лойиҳаларини тузишга киришганлар.

Ҳақли талаблар

ҲУСНБУЗАР

Республика пойтахти — Тошкент партия ва ҳукуматимизнинг тинмай қилаётган ғамхўрликлари туфайли йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Унинг муҳташам бинолари, хушманзара, соя-салқин боғ ва хиёбонлари, гўзал, обод майдон ва кўчалари ҳар қандай кишини ҳам ўзига мафтун қилади.

Шу жозибадор ва сўлим шаҳримизнинг мафтун этувчи ҳуснига озгина бўлса ҳам гард юқтирмаслигимиз керак. Лекин, баъзи бир кишиларнинг бефарқлиги туфайли шаҳримиз ҳуснига доғ тушмоқда. Масалан, кўринган жойга бефарқлик билан ёпиштирилиб қўйилган эълонларни олиб кўрайлик. Қаерга борманг чиройли биноларнинг деворларига, эшик-деразаларига, кўча, майдонлардаги дарахт ва столбаларга елим билан чаплаштириб ёпиштирилган эълонларни кўрасиз. Қўлда ва машинкада ёзилган бу эълонларнинг кўпчилиги айрим кишиларнинг уй ва рўзғор буюм сотиш, квартира алмаштириш каби шахсий ишларига доир бўлади. Бундай эълонлар орасида айрим ташкилотлар, фабрика, завод ва маданий-маиший муассасалар томонидан ёпиштирилганлари ҳам бор. Шуни ҳам айтиш керакки, палапартиш ёпиштирилган бу эълонларнинг кўпчилиги саводсизларча ёзилган бўлади.

Бу, юзаки қараганда «майда», «арзимаган» бир нарса бўлиб кўринса ҳам, у шаҳримизнинг маданий ва кўркам қиёфасига ҳалал етказади.

Шу масалада шаҳар ободончилик бошқармаси маълум даражада тартиб ўрнатмоғи лозим. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети Фармон чиқариб, эълонларни реклама бюро учун ажратилган махсус жойларга ёпиштиришга гражданларни мажбур этиш керак. Москвада қилинганидек, эълонлар учун махсус чиройли ва ойнавонли рамкалар ўрнатилса янада яхшироқ бўларди.

В. МУСАЕВ,
пенсионер.

МЕБЕЛЬ АТЕЛЬЕСИ КЕРАК

Тошкентда бинокорлик ишлари тобора кенгайиб бормоқда. Ҳар йили неча юзлаб кишилар янги уйларга кўчиб кирмоқдалар. Шунинг учун ҳам мебелга бўлган талаб кун сайин ортиб бормоқда. Мавжуд мебель фабрикалари аҳолининг ўсиб бораётган талабидан анча орқада қолмоқда. Мебелнинг кўнгилдаги ассортименти магазиндан ҳамма вақт топилавермайди.

Бизнингча, шаҳарнинг бир неча жойида мебель ательеси ташкил этилса, яхши иш қилинган бўлур эди. Шундай қилинса аҳоли ўзига керакли мебелни шу ательеларга буюриб, ясатиб олиши мумкин. Тошкент шаҳар саноат кооперация Советининг раҳбарлари шу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўришлари лозим.

Ё. ХЎЖАЕВ,
пенсионер.
Х. ЮСУПОВ,
эстрада театрининг ходими.
А. ҚОДИРОВ,
савдо ходими.

ЧАРХПАЛАК КЎПРИК

Октябрь район. Захариқ маҳалласидан Новза мавзуи ўртасидан ўтган катта анҳорга қачонлардир бир осма кўприк қурилган эди. Узоқ вақт ремонт қилинмаганлиги сабабли кўприк бир томонга қийшайиб кетган. У йўловчилар, айниқса мактаб болаларининг ўтиши учун хавфли бўлиб қолган. Меҳнаткашлар депутатлари Октябрь район ва шаҳар Советларидан ана шу кўприкнинг ремонт қилинишини талаб қиламиз.

А. ХЎЖАЕВ,
«Радиодеталь» заводининг ишчиси.

Бир институт етиштирган юз олим

Бутуниттифоқ Пахтачилик илмий-текшириш институти (СоюзНИХИ) аспиранти В. Сергеенко Тошкент қишлоқ хўжалик институтида «Пахта культиваторларининг ерни юмшатадиган панжалари» деган темада диссертация ёқлади. Ёш олимнинг асари катта амалий аҳамиятга эга, чунки бу асар қатор ораларини юмшатишнинг пахта етиштиришга кўрсатадиган таъсирини тўғри аниқлаш имкониятини беради. У конструкторларга культиватордаги иш органларининг тузилишини технологик жиҳатдан яхшироқ ҳал этишда ёрдам беради. Илмий кенгаш аъзолари В. Сергеенкога қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даража беришга якдиллик билан қарор қилдилар.

В. Сергеенконинг диссертация ёқлаши Ўзбекистондаги энг кўҳна пахтачилик илмий маркази ҳаётидаги муҳим воқеа билан бир вақтга тўғри келди. В. Сергеенко — СоюзНИХИ тайёрлаб етиштирган юзинчи олимдир.

Институт тайёрлаб чиқарган олимларнинг катта отряди республика қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларида ишламоқдалар.

Ҳозирги вақтда институтда етмишга яқин аспирант ўқимоқда. Улар ёқлайдиган диссертацияларнинг темалари пахтачиликнинг энг муҳим проблемаларига бағишланган. Жумладан, ерларнинг унумдорлигини ошириш, суғоришнинг ва ўғит солишнинг самарали усулларини илмий асосда ишлаб чиқиш масалаларига катта ўрин берилган. Аспирантларнинг янги катта группаси қабул қилинмоқда. Улар орасида истеъдодли ва назарий ҳамда амалий тайёрлиги бўлган қишлоқ йигит-қизлари бор. (ЎзТАГ).

Маданият ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг ҳаммаси колхоз бюджетида

ЯНГИБОЗОР. (ЎзТАГ). Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда янги, тўртинчи клуб қурилиб бўлди. Клуб колхоз бюджети ҳисобига қурилган. Етти йилликнинг биринчи йилида колхоз ўз территориясида жойлашган маданият ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг ҳаммасини ўз бюджетига ўтказди. Бир йил ичида бу муассасаларнинг эҳтиёжлари учун 1.600 минг сўм маблағ сарфланди.

Колхоз бухгалтериясининг ҳужжатлари бу маблағлардан қандай фойдаланилганлигини кўрсатиб турибди. Бригадалардаги бешта кутубхона учун қарийб ўн минг китоб сотиб олинган. Олинган бошқа буюмлар орасида духовой оркестр учун чолғу асбоблари комплекти ва икки пианино ҳам бор. Пианинолардан бири яқинда очилган музика мактабида ўрнатилган. Музика мактабига олий музика маълумотига эга бўлган ўқитувчи таклиф этилган. У билан бирга яна ясли ва болалар боғчасининг 30 ходими, 18 врач ва медицина ҳамширалари, клуб ва кутубхона ходимлари ҳам маош олмоқда. Уларга иш ҳақи давлат ставкалари бўйича тайинланган.

Бу йил колхоз маданият ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг эҳтиёжлари учун икки миллион сўм маблағ ажратади. Бу мақсадлар учун ажратиладиган маблағ миқдорининг кўпайтирилишига сабаб шуки, колхоз касалхона, хирургия корпуси ва лой шифохонаси бўлган ўз медицина шаҳарчасини қурмоқчи ва колхозлараро санаторий қурилишида қатнашмоқда. Бу санаторий яқинда дам олувчиларнинг дастлабки группасини қабул қилади.

Тошкент областида еттита колхоз маданият ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг ҳаммасини ўз бюджети ҳисобига ўтказган.

Аҳолининг маданий эҳтиёжларига эътиборни кучайтирайлик

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Мароқли ва самарали меҳнатдан кейин завқ билан дам олиш, мириқиб ҳордиқ чиқариш, эртанги ишга куч-қувват тўплаб бориш учун бўш вақтни сермазмун ўтказишда меҳнаткашларимиз муҳташам маданият саройларида, кўркам клубларда, яхши безатилган кутубхоналарда, кинотеатр ва бошқа кўнгилочар жойларда бўладилар. Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий дам олишлари учун катта имкониятлар яратиб берилган.

Редакциямизга келаётган хатларда меҳнаткашларнинг маданий эҳтиёжлари қай даражада қондирилаётганлигини кўрсатувчи лавҳаларни ўқиш мумкин.

— Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз қишлоғида янги киноустановка ишга тушди,—деб хабар қилади газетхон **Ё. Тошпўлатов.** — Қисқа вақт ичида киноустановка қишлоқ аҳолисига «Фурқат», «Шоирнинг тақдири», «Фарзандлар» сингари бадиий фильмларни кўрсатди. Киномеханик Р. Каримов ўз вазифасига сидқидиллик билан қараб, намунали хизмат қилаётганлиги учун қишлоқ аҳолисининг ҳурматига сазовор бўлаётир.

— Мирзачўл шаҳри марказида катта қишлик клуб биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу ер меҳнаткашларнинг маданий дам оладиган, кино фильмларни, концерт ва томошаларни кўрадиган севимли жойига айланиб қолди.

Бу хушхабарни газетхон **Э. Рўзибоев** ёзиб юборган.

Қишлоқ мухбири **С. Тўлагановнинг** маълум қилишича Калинин районидаги «Октябрь самараси» колхозида ҳам маданий-оқартув ишлари жонланиб кетган.

Партия ва совет ташкилотларининг кутубхоналар ишига эътиборни кучайтириш соҳасида олиб бораётган тадбирлари натижасида меҳнаткашлар ўртасида китоб пропагандаси ишлари бирмунча яхшиланиб бормоқда.

— Оҳангарон шаҳридаги марказий кутубхона доимо гавжум бўлади, —деб ёзади **Ю. Игнатьев, А. Кўниев** ўртоқлар, — кутубхонада китобхонлар конференцияси, бадиий кечалар, лекция ва суҳбатлар тез-тез ўтказиб турилади. Кутубхона ходимларининг ташаббуси билан шаҳарда 20 та кўчма кутубхона ташкил қилинди. Республика маданий-оқартув билим юртининг студенти **Ж. Дилмуродов** юборган хатда ҳам техникум кутубхонасида оммавий ишлар яхши йўлга қўйилганлиги маълум қилинади.

Бундай хабарларни **Т. Солиев** (Сирдарё), **Т. Мирзааҳмедов** (Оққўрғон), **Й. Ўлжаев** (Янгиер), **Т. Нозоқбоев** (Тошкент) ўртоқларнинг хатларидан ҳам ўқиш мумкин.

Айрим газетхонлар ўз хатларида бир қатор шаҳар ва қишлоқ аҳолисига маданий хизматнинг яхши йўлга қўйилмаганлигини айтиб, мавжуд камчиликларни кўрсатадилар.

4-«Боёвут» совхозининг 4-бўлими совхоз марказидан анча узоқда жойлашган. Бўлимнинг аҳолиси минг кишидан ортиқ бўлишига қарамай, унда на клуб, на кутубхона ва на қизил чойхона бор. Совхоз раҳбарлари (партия ташкилотининг секретари А. Мусаев, ишчилар комитетининг раиси Ким Хе Дон ўртоқлар) бўлим ишчиларининг маданий-маиший ишларни кучайтириш ҳақидаги талабларига эътибор бермаётирлар. Бу ҳақда «Пахта учун» район газетасида ҳам танқидий мақола босилганига қарамай, аҳвол ўзгармаётир. Совхознинг 2 ва 5-бўлимларида ҳам аҳвол шу. Бу сатрларни совхоз ишчиси ўртоқ **Ҳ. Зикриллаев** хатидан ўқиш мумкин.

Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозининг 6-бўлимида катта маблағ сарфланиб клуб қурилган эди, — деб ёзади совхоз ишчиси ўртоқ **А. Усмонов.** — Аммо клуб қуруқ савлат учун қурилди. Унда ҳеч қандай маданий тадбир ўтказилмаётир. Клубга стуллар, скамейкалар ҳам қўйилмаган. Бўлимдаги кутубхона ҳам хўжакўрсинга қилиб қўйилган. У доимо берк туради. Кутубхона торхонага жойлашган.

Шунингдек, сирдарёлик **И. Акаев** «Ўзбекистон» колхоз клубининг, чинозлик **О. Жарқинбоев** Эскитошкент қишлоқ клубининг ночор аҳволда эканлигини танқид қилсалар, бекободлик **Я. Хасанов** 2-«Далварзин» совхозининг кутубхонаси ёмон ишлаётганлигини хабар қилади.

Оққўрғон районидаги 6-мактабнинг бош пионер вожатийси **Н. Тўфонов** Навоий номли колхозда маданий хизмат ёмон аҳволда эканлигидан ранжиб, хат ёзиб юборган. «Колхозда бир ойда ҳам бирор марта кино кўрсатилмайди, дейди у. — Колхоз аъзоларининг ягона маданий дам оладиган жойи—клуб эса доимо қулф туради. Бунинг устига колхоз радиоузели ҳам нормал ишламайди».

Бир қатор мухбирларимиз маҳаллий радиоузелларнинг ёмон ишлаётганлигини танқид қиладилар. Ҳавасkор мухбирлардан **А. Султонов, А. Сармонов, Э. Рўзибоев** ўртоқларнинг хабар қилишларича, Сирдарё районидаги Свердлов номли, Қуйи Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозларда ҳамда Мирзачўл шаҳридаги Чехов кўчасида ўрнатилган радиоузеллар ёмон ишлаётир.

Қишлоқ ва шаҳар меҳнаткашларининг маданий эҳтиёжларини қондириш учун оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юбориш, мавжуд камчиликларни дарҳол бартараф қилиш зарур. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари бу масалага жиддий эътибор беришлари лозим.

ЛЕНИНГРАД. Суратда: «Ленин» атом музёрари Болтиқ денгизида.

Г. Коновалов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Етти йиллик фондига

400 минг сўм тежалди

Оҳангарондаги 72-автобаза коллективи ишни яхши ташкил этиб, етти йилликнинг биринчи йили планини муддатидан 45 кун илгари бажаришга муваффақ бўлган эди. Шофёрлар планга қўшимча равишда юзларча минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб-бердилар. Автомашиналардан унумли фойдаланиш, уларнинг қаровини тинмай яхшилаб бориш натижасида меҳнат унумдорлиги белгиланганига қараганда 16 процент ошди. Бу 100 минг сўм фойда демакдир. Бундан ташқари юк ташиш харажатларини камайтириш натижасида деярлик 300 минг сўмлик маблағ тежаб қолинди.

Шаҳардаги бошқа саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари ҳам етти йиллик фондига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар жумладан, йиллик планни муддатидан бир ой илгари 101,2 процент қилиб адо этган «Узбекуголь» комбинатига қарашли қурилиш бошқармаси бинокорлари материалларни тежаб тергаб сарфлаш, қурилиш ишлари таннархини камайтириш ҳисобига 100 минг сўмдан ортиқ маблағни тежаб қолдилар.

А. КУКИЕВ.

„Заҳарли ҳаёт“ халқ театри саҳнасида

Пойтахтимиздаги Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи ҳузурида ташкил қилинган халқ театрининг ёш талантлари Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Заҳарли ҳаёт» асарини тайёрлаб, саҳнага қўйдилар. Бу фожиани биринчи марта автор ўзи саҳналаштириб, ундаги бош қаҳрамон — Маҳмудхон ролини ўзи ижро этган эди. Шуниси диққатга сазоворки, спектаклдаги ролларни профессионал артистлар эмас, балки ишдан бўш вақтларини санъатга бағишлаган турли касбдаги оддий ишчилар ва хизматчилар ижро этишган. Жумладан, Марямхон ролини мактаб секретари М. Маҳкамова муваффақият билан ўйнади, Маҳмудхон образини эса кинопрокат хизматчиси Қ. Саъдуллаев яратган. Эшон роли эса 1-босмахона ишчиси С. Аҳмедов ижросида анча ишонарли чиққан.

Оташин шоир юбилейига совға қилинган бу спектаклни халқ театри коллективи Ўрта Чирчиқ ва Орджоникидзе районларида ҳам намойиш қилади.

Т. ИСЛОМОВ.

Темирйўлчилар учун сиртқи мактаб

Тошкент темир йўл бошқармаси темирйўлчиларнинг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишлари учун сиртқи мактаб очди. Мазкур мактабнинг еттита станцияда ўқиш-консультацион пунктлари бор. Мактаб ўқувчилари ишдан бўш вақтларида мазкур пунктларда кундуз кунлари таълим оладилар.

Сиртқи мактабга кириб ўқишни истаган темирйўлчиларнинг сони тобора кўпайиб бормоқда. Янги йилдан ҳамма станциялардаги ўқиш консультация пунктларида машғулотлар бошланди.

Н. ҲАКИМОВА.

«МЕН УЗОҚ ОЙДАН»

Суратда: «Ой одам» болалар ўртасида.

В. Салов фотоси.

Тошкентдаги ёш техниклар станциясида яқинда ўтказилган арча байрами одатдаги арча байрамларга ўхшамасди. Залда болаларнинг ўйин-кулгиси авжида эди. Қувноқ ашула ва рақслар бирдан тиниб, ҳамма рўпарадаги лаборатория эшиги томон тикилиб қолди. Эшик оҳиста очилиб, ундан чиқиб келаётган ғалати «автомат-одам» салобат билан залнинг ўртасига қараб келаверди. Болалар шу топда ҳамма нарсани унутиб, «катта киши»га маҳлиё бўлиб қолишди.

— Салом, болалар, мен узоқ ойдан меҳмон бўлиб келдим. Космосни забт этаётган мамлакатнинг ёш авлодига у ердан қизғин салом келтирдим. Серқуёш Ўзбекистоннинг пойтахти — Тошкентдаги ёш техниклар станцияси ҳунармандларининг ишларини ойда туриб эшитдик, — гапира бошлади меҳмон...

— Ия, гапирар экан-ку... Болалар хурсанд бўлишганидан қийқириб, чапак чалиб юборилди. Шундан сўнг ҳалиги «одам» болалар билан рақсга тушиб айлана бошлади. Болаларнинг қувончини ана энди кўринг...

Ўтган йил ёзида ёш техниклар станцияси аъзолари Москвага экскурсияга боришганда Бутуниттифоқ саноат виставкасида ана шундай ғалати «одам»ни биринчи марта кўриб ҳайрон қолишганди. Ўшанда ана шундай ажойибот ератиш станция ҳунармандларининг ҳаёлини банд қилиб қўйди.

Экскурсиядан қайтгач, станциянинг радио ва пароход модели тўгараги аъзолари бу ишга астойдил киришишди. Тўгарак бошлиқлари Л. Барановский ва В. Морозов ўртоқлар болаларга раҳбарлик қилиб туришди.

Мана, ҳунардан унар деганларидек, ниҳоят пионер ва ўқувчилар ўз қўллари билан «одам» ясадилар, унга «жон» киргизиб, тилга келтирдилар. Улар ўзларининг бу янги экспонатларини «ой одам» деб атадилар. «Ой одам» оддий юпқа фанердан бўлиб, қўл, оёқлари бор. Уни гапиртириш учун «оғзи»га кичкина репродуктор — динамик ўрнатилган. Ичкаридан микрофон орқали айтиб турилган сўз «ой одам»нинг «оғзи»дан эшитилади. Унинг бошига — «мия»сига радиолампалар ўрнатилган. Ички «организм» ўрнига эса электр симлари ва бошқа асбоблар жойлаштирилган. Унга радио асбобларни ёш конструктор — 8-синф ўқувчиси Сергей Чернов ўрнатган.

«Автомат — одам» ясаган Тошкентдаги ёш техниклар станциясининг тўгарак аъзолари техникани пухта эгаллаётганларини намойиш қилдилар.

Н. НАСИМОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

БЕШ РЕСПУБЛИКАДАН

6 январда Тошкентда волейбол ва теннис бўйича ёшлар командаларининг Бутуниттифоқ зонал мусобақалари бошланди. Мусобақаларда Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон республикаларининг 150 дан ортиқ мактаб ўқувчиси қатнашаётир. Мусобақа ғолиблари Бутуниттифоқ финал учрашувларида қатнашиш ҳуқуқини оладилар.

СПАРТАКИАДА ҒОЛИБИ

Тошкентда «Динамо» жамияти спортчиларининг спартакиадаси бўлиб ўтди. Спартакиада программасига енгил атлетика, волейбол, ўқ отиш, штанга мусобақалари киритилган эди. Кўп очко тўплаган 7-райсовет спортчилари спартакиада ғолиби бўлиб қолдилар.

БОКС МУСОБАҚАСИ

Тошкентнинг «Локомотив» жамияти боксчиларидан 60 киши шахсий ва команда биринчилиги учун курашди. Тошкент темир йўл транспорти институти боксчилари команда биринчилигини олдилар. Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводи командаси мусобақада анча муваффақиятли қатнашиб, иккинчи ўринни эгалладилар.

КЕКСА ШАХМАТЧИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Мастерликка кандидат ва 1-разрядлик шахматчиларнинг Тошкент турнири бўлиб ўтди. Турнирда биринчи ўринни 13 имкониятдан 10 очко олган И. Бирбрагер эгаллади. А. Хасидовский 9,5 очко билан иккинчи ўринга чиқди. Бу турнирда республикамизнинг энг кекса шахматчиларидан бири бўлган З. Хўжаев мастерликка кандидат номини олиш учун белгиланган нормани бажарди.

КУЧЛИЛАР ДАВРАСИДА

Марказий «Пахтакор» стадионида ўтган чоршанба куни халқаро шашка бўйича Ўзбекистон VI шахсий биринчилик мусобақаси бошланди. Бу мусобақада спорт мастерлари Ёқубов, Давидов, Канишчикер, Берштейн ўртоқлар ва уч мастерликка кандидат шашкачилар қатнашмоқда. Республикамизнинг бошқа областларида ҳам шашкачилар келишган.

Биринчи турда беш партия ўйналди. Давидов — Канишчикер, Ёқубов ва мастерликка кандидат Александров ўйинлари дуранг бўлди. Наманганлик Мирзаев Угайга (Тошкент области), хоразмлик Коган Гуляевга ютқазди. Фарғоналик Китаев билан Берштейн партияси кечиктирилди.

Мусобақа давом этмоқда.

Л. ПЬЯНЦЕВ, Ш. УМУРЗОҚОВ.

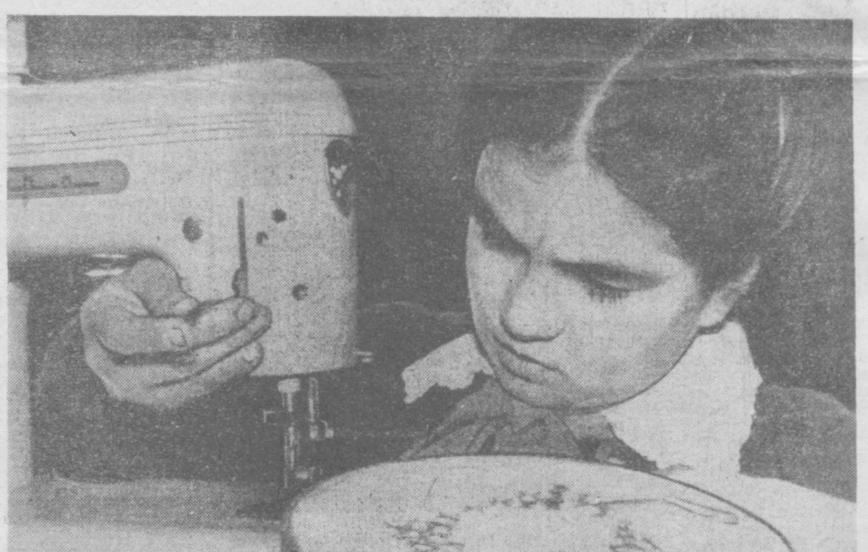

— Бу машина чиройлик гулларни қандай қилиб тикаркин-а...

В. Бектуганов фотоэтюди.

Чет элларда

Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚЛАРИ ТЎПЛАМИ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА НАШР ЭТИЛДИ

БЕРЛИН, 6 январь. (ТАСС). Берлиндаги «Диц» нашриёти «Тинчлик йўлидаги ғолибона юриш» номли тўплам босиб чиқарди. Бу тўплам Н. С. Хрушчевнинг Қўшма Штатларда бўлган вақтда сўзлаган нутқларини ўз ичига олган. Тўпламга Кэмп Дэвиддаги суҳбатлар тўғрисида Совет—Америка қўшма ахбороти, Н. С. Хрушчевнинг БМТ Бош Ассамблеяси XIV сессиясида сўзлаган нутқи, Н. С. Хрушчевнинг Вашингтонга келганда сўзлаган нутқи, Совет ҳукумати бошлиғининг Вашингтондаги Миллий матбуот клубида, Нью-Йорк шаҳри мэри томонидан берилган зиёфатда сўзлаган нутқлари, шунингдек Н. С. Хрушчевнинг АҚШ дан қайтиб келгандан кейин Москвада Спорт саройида сўзлаган нутқи ҳамда бошқа нутқлари киритилган.

Тўпламда фотосуратлар ҳам бор.

МЎҒУЛИСТОН ХАЛҚ-РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

УЛАН-БОТИР, 6 январь. (ТАСС). Бу ерда Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг устози ва йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини бутун мамлакатда кенг нишонлаш тўғрисида яқинда қабул қилинган қарори эълон қилинди.

«Ленинизм Мўғулистон Халқ-революцион партиясини ва халқимизни социализм-коммунизм учун курашда янги куч, ирода ва ишонч билан қуроллантирди ва қуроллантирмоқда», — дейилади Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг қарорида.

Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитети барча аймоқ ва шаҳар партия комитетларига ҳамда халқ қўшинларининг ҳарбий-сиёсий бошқармасига партия аъзолари ва кандидатларининг, ишчи ва хизматчиларнинг В. И. Ленин асарларини кенг ўрганишларини ташкил қилишни, В. И. Ленин ҳаётига ва фаолиятига бағишланган лекциялар, назарий конференциялар ва виставкалар ташкил қилишни, шунингдек ҳамма жойда меҳнаткашларнинг митингларини ўтказишни топширди.

Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг агитация ва пропаганда бўлимига В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги тўғрисида доклад тезисларини ишлаб чиқиш ва нашр этиш, Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтига эса «В. И. Ленин Мўғулистон ҳақида» деган тўплам нашр этиш топширилди. Бу тўплам В. И. Лениннинг Мўғулистон масалаларига доир баён этган фикрлари ва уларга берилган шарҳларни ўз ичига олиши лозим. Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитетининг кўрсатмасига мувофиқ, Давлат халқ кутубхонасида Владимир Ильич Ленин асарлари виставкаси очилади.

ГЕРМАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БЕРЛИН, 6 январь. (ТАСС). «Нейес Дейчланд» газетасининг бугунги сонида эълон қилинган ахборотда 1959 йил декабрь ойининг ўрталарида Германия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтганлиги хабар қилинади.

Пленум Германия Коммунистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг иши тўғрисидаги ахборотни тинглади. Сўнгра Германия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Макс Рейман Германия Коммунистик партиясининг конференциясига тайёргарлик ҳақида ва партиянинг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Сўнгра доклад юзасидан музокаралар бўлди.

Макс Рейман охирги сўзга чиқиб, ҳозирги вақтдаги вазифа бутун ташкилотда партия ишларининг савиясини оширишдан иборатдир, деди. Юксак доирада бўладиган кенгаш Германия Федератив Республикасининг халқаро кескинликни юмшатиш ишига, тинчликни таъминлаш ва Германия масаласини тинч йўл билан ҳал қилиш ишига ҳисса қўшиши учун курашни кенг кўламларда авж олдириб юборишни талаб қилмоқда.

АФҒОНИСТОН ПОДШОСИ КОБИЛ АЭРОДРОМИ ҚУРИЛИШИНИ БОРИБ КЎРДИ

КОБИЛ, 6 январь. (ТАСС). Афғонистон подшоси Зоҳир Шоҳ кеча Кобил аэродроми қурилишини бориб кўрди. Подшо аэровокзал биносининг қурилиши билан ҳамда аэродром қурилишидаги тайёргарлик ишлари билан танишди. Афғонистон подшоси тайёргарлик ишларининг боришидан мамнун эканлигини билдирди ҳамда совет мутахассисларининг ишига юксак баҳо бериб, уларга янада муваффақиятлар тилади.

Кобил аэродромининг қурилиши, деди Зоҳир Шоҳ, Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона муносабатларнинг яна бир далилидир.

ЖАЗОИРДА ЖАНГЛАР

ҚОҲИРА, 6 январь. (ТАСС). Жазоир Миллий озодлик армияси бош қўмондонлигининг 1959 йил 5 декабрдан 31 декабргача бўлган вақт ичида Жазоирдаги уруш ҳаракатлари тўғрисидаги бу ерда эълон қилинган ахборотида бундай дейилади: шу давр ичида француз солдат ва офицерларидан мингдан ортиқ киши ўлдирилган, душманнинг 95 танки ва 34 ҳарбий автомашинаси яксон қилинган, француз вертолёти уриб туширилган.

Жазоир миллатидан бўлган, Франциянинг мустамлака қўшинларида хизмат қилган 230 дан зиёд солдат, шунингдек чет эл легионига қарашли 5 солдати Жазоир миллий озодлик армияси томонига ўтган.

МАКМИЛЛАННИНГ АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БЎЙЛАБ САФАРИ

ЛОНДОН, 6 январь. (ТАСС). Англия бош министри Макмиллан кеча кечқурун самолётда Марказий Африкага жўнаб кетди. Макмиллан Гана, Нигерия, Родезия ва Ньясаленд Федерацияси ҳамда Жанубий Африка Иттифоқига боради.

Макмилланнинг сафари қарийб тўрт ҳафта давом этади. Унинг сафари вақтида бош министр вазифасини ички ишлар министри Батлер бажариб туради.

Телевизор экранида

8 ЯНВАРДА

12.00. Куприннинг «Капер» ҳикояси асосида телеинсценировка ва ўзбек тилида «Гуттаперча бола» деган бадиий фильм.

19.30. Рус тилида «Рассом ҳикоялари» деган иккинчи эшиттириш.

19.40. Халқаро обзор.

19.55. «Етти йиллик ҳақида ҳикоялар» циклидан эшиттириш.

20.25. «Ўғлимиз сафарга чиқади» деган телеинсценировка (рус тилида).

20.50. Сўнгги ахборот.

21.10. Бадиий фильм — «Кўршапалак эскадрильяси».

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Лотин Америкасида нима гап?

Жанубий Америка қитъасидаги халқлар 1960 йилни шимолликлар учун ғайри-табиий туюладиган шароитда кутиб олдилар. Шу кунларда Аргентина, Бразилия, Колумбия, Венесуэла ва бошқа Лотин Америкаси мамлакатларида жазирама офтоб иссиғига бардош қилиш қийин.

Бу йилги ёз Лотин Америкасида бошқача бир вазиятда ўтмоқда. Ёрқин келажак умиди бу қитъа халқларининг қалбига қуёшдан кучли ҳарорат бахш этди. Н. С. Хрушчевнинг Совет ҳукумати номидан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси минбаридан туриб ёппасига ва узил-кесил қуролсизланиш тўғрисида киритган таклифини юз миллионлаб оддий кишилар, дунёдаги барча мамлакатлар давлат ва жамоат арбобларининг кўпчилиги, шу жумладан Лотин Америкаси давлатларининг халқлари ҳамда жамоат ва давлат арбобларининг кўпи мамнуният билан кутиб олдилар ва бу таклифни якдиллик билан маъқулламоқдалар. Чили президенти Хорхе Алессандрининг ва Перу президенти Прадонинг ташаббуси бунинг далилидир. Бу икки президент Лотин Америкасида зўр бериб қуролланишга қарши, Лотин Америкаси давлатлари ҳарбий планларини қайта кўриб чиқиш, бу давлатларни, қуролланишдек мушкул ишдан халос қилиш тўғрисидаги таклифи билан чиқдилар. Перу президенти Прадо қуролсизланиш масаласи бўйича Лотин Америкаси Республикалари ҳукумат бошлиқларининг конференциясини чақиришни ва бу конференцияда шу район мамлакатларига ҳаддан ташқари кўп сарфланаётган ҳарбий харажатларни камайтириш имкониятини берадиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқишни таклиф этди.

Прадо-Алессандри ташаббусини Аргентина, Венесуэла, Колумбия, Боливия, Гондурас президентлари, эквадор ҳукумати қизғин қувватладилар. Бразилия ҳукумати ҳам бу таклифни ўрганиб чиқмоқда.

Юқоридаги мамлакатлар матбуоти саҳифаларида шундай кенгаш чақириш перспективалари кенг муҳокама қилинмоқда. Муҳокамада ҳарбий харажатларни қисқартириш Лотин Америкаси давлатларига ниҳоятда фойдали бўлиши алоҳида таъкидланмоқда.

Халқаро муносабатларнинг юмшаганлиги ушбу қитъа мамлакатларининг Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик давлатларга нисбатан муносабатига ҳам ижобий таъсир қилди. Сўнгги пайтларда Лотин Америкаси мамлакатларида социалистик мамлакатлар билан, биринчи навбатда СССР билан алоқаларни нормаллаштириш зарур, деган талаб тобора кучаймоқда. Жамоатчиликнинг кўзга кўринган вакиллари, савдо-сотиқ доирасининг таниқли кишилари, конгресс аъзолари ҳам шуни талаб қилиб чиқаётирлар. Бу таклиф ва талаблар қанчалик кучайганлигини шундан ҳам кўриш мумкинки, масалан Боливияда шу масала депутатлар палатасида ва сенатда муҳокама қилинди; Чилида сиёсий партиялар бошлиқлари ҳамда савдо-сотиқ доиралари вакилларининг кенгаши бўлди. Бу кенгаш қисқа вақт ичида Совет Иттифоқи билан алоқани яхшилашга даъват этди. Бразилия миллий парламент фронти манифест чиқариб, унда СССР билан дипломатик алоқани тиклаш зарурлигини уқтирди.

Бу ҳаракатнинг ташаббускорлари социалистик лагерь давлатлари билан савдо алоқаларини ривожлантириш ўз мамлакатлари учун қандай фойда келтириши мумкинлигини далиллар билан кўрсатмоқдалар. Бунга мисол қилиб улар 1959 йили Аргентинага Совет ҳукумати қулай шартлар билан юз миллион доллар кредит берганлигини ва яқинда Бразилия билан Совет Иттифоқи ўртасида савдо битими тузилганлигини кўрсатмоқдалар. Ҳамма Лотин Америкаси матбуотининг эътироф этишича, СССР ва бошқа социалистик давлатлар билан шундай савдо битимлари тузиш Лотин Америкаси мамлакатларига тўпланиб қолган хомашё запасларини сотиш ва экономиканинг умумий аҳволини ҳамда халқ оммасининг аҳволини яхшилаш имкониятини беради. Ахир расмий маълумотларга кўра Лотин Америкаси мамлакатларида саводсизлар сони 70 миллиондан кўп; мактаблар, ўқитувчилар, касалхона ва бошқалар жуда камлиги ҳар қадамда сезилиб турибдику. Бу мамлакатларга Қўшма Штатлар зўрлаб қабул қилдирган савдо, ҳарбий ва бошқа кўп битимлар мустақил экономикага эга бўлиш ва аҳолининг моддий турмуш даражасини кўтариш учун кўпдан-кўп сунъий ғовлар вужудга келтириб қўйган.

Лотин Америкаси мамлакатларида аҳоли ўртасида СССРнинг фан ва техника соҳасида эришган муваффақиятларини, совет кишилари турмушини билишга қизиқиш тобора ўсмоқда. Ўтган йил ноябрь ойида Мексика пойтахти Мехико шаҳрида очилган фан, техника ва халқ маорифи соҳасида эришилган муваффақиятларни намойиш қилувчи совет виставкаси ғоят катта муваффақият қозонганлигини фақат шу билан изоҳлаш мумкин. Тўрт ҳафтадан кам вақт ичида виставкани бир миллиондан ортиқ мексикаликлар бориб кўрди. Бу мамлакатда СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян мамнуният билан кутиб олинди. Микояннинг Мексикага қилган сафари, унинг Мексика давлат ва жамоат арбоблари билан қилган суҳбатлари совет-мексика муносабатларининг янада ривожланишига катта таъсир қилди.

Лотин Америкасининг кўпгина мамлакатларидаги демократик ва тараққийпарвар кучлар 1959 йилда катта ғалабаларни қўлга киритдилар. Империализмга қарши халқ революцияси натижасида Кубада Америка малайи Батиста диктатурасини ағдариб ташлади, Венесуэла ва Колумбияда демократик режим мустаҳкамланди. Парагвайда золим ҳукумат аскарлари билан халқ қасосчи кучлари ўртасида қуролли жанг бормоқда. Бутун қитъада чет эл монополиялари, асосан Америка монополияларининг Лотин Америкаси экономикасидаги ҳукмронлигини тугатиш учун кураш тобора кучаймоқда.

Панама халқининг Панама канали зонасидаги Американликларни ҳайдаб чиқариш ва бу территорияни ўз ватани ихтиёрига ўтказиш учун яқинда яна бошлаган кураши ҳам бунинг ёрқин мисолидир.

Дунёнинг барча тараққийпарвар кишилари Лотин Америкаси халқларининг мустақиллик учун олиб бораётган курашига бирдамлик билдирмоқда. Лекин бу курашга Қўшма Штатларнинг муайян доиралари бошқача қарамоқда. АҚШ давлат департаменти Куба революцион ҳукуматига тазйиқ ўтказиш мақсадида Куба пойтахти Гаванага Куба республикасига очиқдан-очиқ таҳдид маъносида бир қанча нота юборди.

АҚШ матбуотида Куба ва Венесуэлага қарши иғвогарлик кампанияси борган сари кучайтирилаётир. Ҳатто бу мамлакатларнинг ички ишларига тўғридан-тўғри аралашишга ҳам даъват этилаётир. Масалан, яқинда «Юнайтед Стейтс ньюс энд уорлд рипорт» журналида босилиб чиққан Бемиснинг мақоласида Америка конгрессини АҚШнинг Лотин Америкаси республикалари ички ишларига аралашишини қувватлайдиган резолюция қабул қилишга чақирилади.

Шуни унутмаслик керакки, Лотин Америкаси мамлакатлари халқларининг тақдири Америка монополияларининг қўлида бўлган вақтлар аллақачон ўтиб кетди, энди ундай давр сира қайтиб келмайди.

В. КОЛОКОЛЬНИКОВ,
Мехико шаҳри.

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да кундуз **Макр ва муҳаббат**, кечқурун **Йўлчи юлдуз**, 9/I да кундуз ва кечқурун **Фурқат**, (9/I даги кундузги спектаклга билетлар сотилган).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да кундуз **Доктор Айболит**, кечқурун **Дилором**, 9/I да кундуз **Жизель**, кечқурун **Риголетто**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да **Ватан ишқи** (билетлар сотилган), 9/I да **Фарғона ҳикояси**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/I гача **Арча**. «Айиқлар цирки» иштирокида **катта байрам тамошалари**. Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

Бир қирувчининг тарихи — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (эрталаб соат 10 яримда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1-40 минут, 3-20 минут ва кеч 10-10 минутда), «СПУТНИК» (кеч соат 5 ярим, 6 ярим ва 8 яримда).

Тимур ва унинг командаси — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда).

Сукунат оламида — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10-20 минут ва кундуз 12 да), КИНОЛЕКТОРИЙ (кундуз соат 1 ярим, 3, 4-40 минут ва кеч 9 да).

Насриддин Хўжандда — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минутда).

Қонун-қонундир — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим, кеч 5, 6-40 минут, 8-20 минут ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 1 ярим, кеч 5 ва 8 яримда).

Яшил ерларимда — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, кеч 5, 6-45 минут ва 8 яримда).

Болалар — «СПУТНИК» (кундуз соат 12 ярим ва 2 яримда).

Овчилар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Сарҳадлар воҳаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 11-45 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

10 январгача

АРЧА

«АЙИҚЛАР КЎРГАНИ БОРАМИЗ»

Энг биринчи совет аттракциони

„Айиқлар цирки“

иштирокида

КАТТА БАЙРАМ ТАМОШАЛАРИ

Айиқларни ўргатувчи — РСФСР халқ артисти **Валентин Филатов**.

Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

Қизилтут кўча, 108-уйда турувчи **Замира Саримсоқованинг** М. Уйғур кўчаси, Ривож проезд, 22-уйда турувчи Юсуф Хушназаровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-участка халқ судида кўрилади.

Ҳамза кўчаси, 14-тупик, 196-уйда турувчи **Анвархон Мирбобоевнинг** Бобохонов кўчаси, 140-уйда турувчи Машкура Баҳромовна Каримовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 2-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 02508. «Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1504.